

IZDAVAČ
Forum građana Tuzle

PRIPREMIO
Ermin Mustačević

ŠTAMPA
PrintCom d.o.o.
Grafički inženjering Tuzla

ZA ŠTAMPARIJU
Zikriyah Hadžimehmedović Zićo

TIRAŽ
300 primjeraka

*Štampanje ove brošure
pomogao je*

NATIONAL ENDOWMENT FOR DEMOCRACY

FORUM GRAĐANA TUZLE

**EVROPSKA POVELJA
o lokalnoj samoupravi**

**ZAKON
o osnovnim principima
lokalne samouprave u FBiH**

**ZAKON
o lokalnoj samupravi u RS**

April, 2007. godine

EVROPSKA POVELJA o lokalnoj samoupravi

Preambula

Zemlje Savjeta Evrope potpisnice ove Povelje;

Imajući u vidu to da je cilj Savjeta Evrope da postigne veće jedinstvo među svojim članicama u svrhu očuvanja i postizanja ideala i principa koji predstavljaju njihovo zajedničko naslijeđe;

Imajući u vidu to da je jedan od metoda kojima je ovaj cilj moguće postići - sporazumijevanje na administrativnom planu;

Imajući u vidu da su lokalne vlasti jedan od osnovnih temelja svakog demokratskog režima;

Imajući u vidu to da je pravo građana da učestvuju u vođenju javnih poslova demokratski princip koji važi u svim zemljama - članicama Savjeta Evrope;

Uvjerene da je najneposrednije ostvaranje ovog prava moguće upravo na lokalnom nivou;

Uvjerene da postojanje lokalne vlasti sa stvarnim odgovornostima mogu da osiguraju upravu koja će biti i efikasna i bliska građanima;

Svjesne da je očuvanje i jačanje lokalne samouprave u različitim evropskim zemljama značajan doprinos izgradnje Evrope zasnovane na načelima demokratije i decentralizacije vlasti;

Ocjenjujući da sve ovo podrazumijeva postojanje lokalne vlasti koja posjeduje demokratske obrazovane organe za donošenje odluka i raspolazu visokim stepenom autonomije, u skladu sa svojim odgovornostima, i kojima stoje na raspolaganju odgovarajući putevi i načini da ove odgovornosti realiziraju, kao i sredstva potrebna za njihovu realizaciju;

Dogovorile su se kako slijedi:

Član 1.

Zemlje potpisnice će se smatrati obaveznim da poštuju slijedeće članove ove Povelje, na način i u obimu predviđenim članom 12. Povelje:

DIO 1.

Član 2.

Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave

Princip lokalne samouprave bit će utvrđen zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće - ustavom.

Član 3.

Koncept lokalne samouprave

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, reguliraju i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

2. Ovo pravo lokalne vlasti će vršiti putem savjeta i skupštine, sastavljenih od članova izabranih na slobodnih izborima, tajnim glasanjem, na bazi neposrednog, opšteg, za sve jednakog biračkog prava, a koji (savjeti odnosno skupštine) mogu da imaju izvršne organe koji su im odgovorni. Ovo pravo neće ni u kome smislu derogirati zborove građana, referendume ili bilo koji drugi oblik neposrednog učešća građana u odlučivanju - tamo gdje su oni predviđeni Statutom.

Član 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđeni ustavom ili statutom, time se, međutim, ne sprječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, u skladu sa zakonom.

2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.

3. Javni poslovi će se po pravilu vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neke drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.

4. Prava povjerena lokalnim vlastima će po pravilu biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge - centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

5. U slučajevima prenošenja ovlašćenja sa centralnih i regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

6. Lokalne vlasti će biti konsultovane, u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Član 5.

Zaštita granica lokalne vlasti

Promjene granica lokalne vlasti neće biti izvršene bez predhodne konsultacije sa lokalnim zajednicama kojih se to tiče, vjerovatno putem referenduma gdje je to predviđeno statutom.

Član 6.

Odgovarajuća organizacija uprave i izvori sredstava za obavljanje poslova lokalne vlasti

1. U mjeri u kojoj to nije u sukobu sa opštim statutarnim odredbama, lokalne vlasti će imati mogućnost da određuju vlastitu internu upravnu strukturu, u cilju njenog prilagođavanja lokalnim potrebama i efikasnog rukovođenja radom organa uprave.

3. Uslovi rada zaposlenih u lokalnim vlastima bit će takvi da omogućće zapošljavanje visokokvalitetnog osoblja, sposobnog i kompetentnog. U tom cilju, osigurat će se odgovarajući uslovi i mogućnosti za obuku zaposlenih u upravi, njihovo odgovarajuće nagrađivanje, kao i mogućnost napredovanja u službi.

Član 7.

Uslovi vršenja funkcija lokalnih vlasti

1. Uslovi rada izabраниh lokalnih funkcionera moraju biti takvi da osiguravaju slobodno vršenje njihovih funkcija.
2. Ti uslovi podrazumijevaju i odgovarajuću finansijsku kompenzaciju troškova nastalih u vršenju ovih dužnosti kao i, gdje je to potrebno, nadoknadu za izgubljenu zaradu, odnosno naknadu za obavljanje dužnosti, uz odgovarajuće socijalno osiguranja.
3. Sve funkcije i aktivnosti koje se smatraju inkompatibilnim sa vršenjem dužnosti lokalnog funkcionera bit će predviđene statutom ili osnovnim pravnim načelima.

Član 8.

Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti

1. Sve vrste upravnog nadzora nad radom lokalnih vlasti mogu se vršiti isključivo u slučajevima i po postupku predviđenim ustavom ili stat. Svaki oblik pravnog nadzora nad radom lokalnih vlasti će, po pravilu, imati za cilj jedino da osigura usklađenost rada lokalnih vlasti sa zakonom i ustavnim načelima. Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti mogu vršiti viši nivoi vlasti radi osiguravanja ekspeditivnosti u obavljanju onih poslova koji su delegirani lokalnim vlastima.
3. Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti vršit će se na način kojim će se osigurati da intervencija kontrolnog organa bude u srazmjeri sa značajem interesa koji se štiti.

Član 9

Izvori finansiranja lokalnih vlasti

1. Lokalne vlasti će, u skladu sa ekonomskom politikom zemlje, imati pravo na odgovarajuće vlastite izvore finansiranja, kojima će raspolagati slobodno, u okviru svojih ovlašćenja.

2. Izvori finansiranja lokalnih vlasti će biti primjereni njihovim dužnostima koje propisuju ustav ili zakon.

3. Najmanje jedan dio sredstava lokalnih vlasti će poticati od lokalnih taksi i naknada za koje lokalne vlasti, u mjeri utvrđenoj statutom, imaju pravo da utvrđuju stope.

4. Sistemi finansiranja na kojima se zasnivaju izvori sredstava lokalnih vlasti treba da budu dovoljno raznoliki i elastični kako bi omogućili usklađivanje, u najvećoj mjeri, sa stvarnom procjenom troškova za obavljanje njihovih aktivnosti.

5. Potreba zaštite finansijski slabih lokalnih vlasti nalaže uspostavljanje odgovarajućih postupaka ili mjera finansijskog izjednačavanja, sa ciljem ispravljanja posljedica nejednake distribucije izvora finansiranja odnosno finansijskog opterećenja lokalnih vlasti. Takvim postupcima ili mjerama se ne mogu sužavati prava lokalnih vlasti koje one imaju u okviru svoje nadležnosti.

6. Lokalne vlasti će, na odgovarajući način, biti konsultovane u pogledu metoda na osnovu kojeg će im biti dodjeljeni redistribuirani izvori finansiranja.

7. Koliko god je to moguće, sredstva koja se prenose lokalnim vlastima neće imati karakter namjenskih sredstava. Dodjelom tih sredstava ne može se ugroziti diskreciono pravo lokalnih vlasti da vode politiku u okviru svojih ovlaštenja.

8. Kako bi im se omogućilo uzimanje kredita za kapitalne investicije, lokalnim vlastima je prijeko potrebno omogućiti pristup nacionalnom tržištu kapitala, u skladu sa zakonom.

Član 10.

Pravo lokalnih vlasti na udruživanje

1. Lokalne vlasti imaju pravo da, u vršenju svojih dužnosti međusobno sarađuju i da se, u skladu sa zakonom, udružuju sa drugim lokalnim vlastima radi vršenja poslova od zajedničkog interesa.

2. Svaka zemlja mora priznati pravo lokalnim vlastima da pripadaju udruženju (savezu) lokalnih vlasti - radi zaštite i

unapređenja njihovih zajedničkih interesa i da pripadaju međunarodnoj organizaciji lokalnih vlasti.

3. Lokalne vlasti imaju pravo da, pod uslovima koji mogu biti propisani zakonom, saraduju sa odgovarajućim lokalnim vlastima drugih zemalja.

Član 11.

Zakonska zaštita lokalne samouprave

Lokalne vlasti imaju pravo na pravna sredstva radi osiguranja slobodnog obavljanja svojih dužnosti i poštovanja načela lokalne samouprave uspostavljenih ustavom ili zakonom zemlje kojoj pripadaju.

DIO 2.

Ostale odredbe

Član 12.

Preuzimanje obaveza

1. Svaka od potpisnica se obavezuje na poštivanje najmanje 20 stavova Dijela 1. Povelje, od kojih najmanje 10 mora biti među slijedećim stavovima:

- član 2.
- član 3. stav 1. i 2.
- član 3. stav 1., 2. i 4.
- član 5.
- član 7. stav 1.
- član 8. stav 2.
- član 9. stav 1., 2. i 3.
- član 10. stav 1.
- član 11.

2. Svaka od potpisnica će, prilikom deponovanja svog instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili pristanka, obavijestiti generalnog sekretara Savjeta Evrope o stavovima odabranim u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.

3. Svaka od potpisnica može, u bilo koje vrijeme, obavijestiti generalnog sekretara da se smatra obaveznom da poštuje i druge stavove ove Povelje koje prije toga nije prihvatila prema uslovima propisanim stavom 1. ovog člana. Ovo naknadno preuzimanje obaveza smatrat će se integralnim dijelom ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka od strana zemlje koja o ovome obavijesti generalnog sekretara, i stupit će na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi po isteku perioda od tri mjeseca od datuma kada generalni sekretar Savjeta Evrope primi ovakvo obavještenje.

Član 13.

Vlasti na koje se Povelja odnosi

1. Načela lokalne samouprave, sadržana u ovoj Povelji odnose se na sve kategorije lokalnih vlasti koje postoje na teritoriji zemlje potpisnice. Međutim, svaka od potpisnica može, prilikom deponiranja svog instrumenta ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka, da odredi kategoriju lokalnih ili regionalnih vlasti na koje ne namjerava da primjenjuje odredbe Povelje. Ona, isto tako, može da uključi i druge kategorije lokalnih ili regionalnih vlasti pod odredbe ove Povelje - naknadnim obavještenjem generalnog sekretara Savjeta Evrope.

Član 14.

Dostavljanje informacije

Svaka od zemalja potpisnica će dostaviti generalnom sekretaru Savjeta Evrope sve relevantne informacije koje se odnose na zakonodavne odredbe i druge mjere koje budu preuzeli radi usaglašavanja svoje regulative sa odredbama ove Povelje.

DIO 3.

Član 15.

Potpisivanje, ratifikacija i stupanje na snagu

1. Ova je Povelja otvorena za potpis zemalja članica Savjeta Evrope. Ona je podložna ratifikaciji, prihvatanju ili pristanku. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili pristanka će biti deponovani kod generalnog sekretara Savjeta Evrope.

2. Ova Povelja stupa na snagu prvog dana mjeseca po isteku perioda od tri mjeseca poslije datuma kojeg četiri zemlje članice Savjeta Evrope izraze svoj pristanak da budu obavezne Poveljom, u skladu sa odredbama predhodnog paragrafa.

3. U slučaju kada bilo koja zemlja - članica naknadno izrazi svoj pristanak da bude obavezna ovom Poveljom, Povelja će stupiti na snagu prvog mjeseca koji slijedi poslije isteka perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili pristanka.

Član 16.

Teritorijalna klauzula

1. Svaka država može, u momentu potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili pristanka, da odredi teritoriju, ili teritorije na koje će se odnositi ova Povelja.

2. Svaka država može, bilo kog kasnijeg datuma, putem deklaracije upućene generalnom sekretaru Savjeta Evrope, da proširi primjenu ove Povelje na bilo koju drugu teritoriju koju imenuje u toj deklaraciji. Za tu teritoriju Povelja će stupiti na snagu prvog dana mjeseca počev od datuma prijema takve deklaracije od strane generalnog sekretara.

3. Svaka deklaracija koja se dostavi u skladu sa prethodna dva stava može, za svaku od teritorije navedenih u skladu sa prethodna dva stava, za svaku od teritorija navedenih u takvoj deklaraciji, da bude povučena putem posebnog obavještenja

upućenog generalnom sekretaru. Ovaj akt o povlačenju će stupiti na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku perioda od šest mjeseci poslije prijema takvog obavještenja od strane generalnog sekretara.

Član 17.

Otkazivanje

1. Svaka od potpisnica može da povuče svoj pristanak na ovu Povelju u svakom momentu po isteku perioda od pet godina od dana kada je Povelja stupila na snagu za tu zemlju. U tom smislu, generalnom sekretaru Savjeta Evrope je potrebno dostaviti posebnu izjavu sa otkaznim rokom od šest mjeseci. Ovakvo otkazivanje neće uticati na važenje Povelje za druge zemlje - potpisnice, pod uslovom da ni u jednom momentu ne bude manje od četiri zemlje - potpisnice Povelje.

2. Svaka od potpisnica može, u skladu sa odredbama prethodnog stava, da otkáže bilo koji stav Dijela 1. i Povelje koje je prihvatila, pod uslovom da ostane obavezna, po broju i vrsti, članova predviđenim u članu 12. stava 1. Za svaku potpisnicu koja, otkazavši svoju saglasnost na određeni stav, prestane da ispunjava zahtjev člana 12. stav 1. smatrat će se da je otkazala i Povelju u cijelosti.

Član 18.

Notifikacije

Generalni sekretar Savjeta Evrope će obavijestiti zemlje članice Savjeta Evrope o:

- a) svakom potpisu
- b) deponovanju svakog instrumenta ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka
- c) svakom datumu stupanja na snagu ove Povelje, u skladu sa članom 15,
- d) svakom obavještenju primljenom u skladu sa odredbama člana 12. paragrafa 2 i 3

forum građana tuzle

- e) svakom obavještenju primljenom u skladu sa odredbama člana 13,
- f) o svakom drugom aktu, obavještenju ili saopštenju koje se odnosi na Povelju.

U potvrdu ovog dijela dolje potpisani, koji su za to propisno ovlašteni, potpisali su ovu Povelju.

Sačinjeno u Strazborgu, 15-og dana oktobra 1985. na engleskom i francuskom, pri čemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji će biti deponovan u arhivu Savjeta Evrope. Generalni sekretar Savjeta Evrope će proslijediti ovjerene kopije svakoj zemlji - članici Savjeta Evrope.

**ZAKON
O PRINCIPIMA LOKALNE SAMOUPRAVE
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I. OSNOVNA ODREDBA

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se: definicija lokalne samouprave, samoupravni djelokrug, organi jedinica lokalne samouprave, međusobni odnosi vijeća i načelnika/ca jedinica lokalne samouprave, mjesna samouprava, finansiranje i imovina, javnost rada, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, upravni nadzor, saradnja jedinica lokalne samouprave i viših organa vlasti, odnos i saradnja federalnih i kantonalnih vlasti i jedinica lokalne samouprave, nadzor nad primjenom zakona, kao i druga pitanja.

II. DEFINICIJA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 3.

Lokalna samouprava se organizira i ostvaruje u općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: jedinice lokalne samouprave), a izvršavaju je organi jedinice lokalne samouprave i građani, u skladu sa Ustavom i zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Član 4.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja je na osnovu ispunjavanja propisanih kriterija uspostavljena zakonom.

Član 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom na osnovu sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije stava ovog člana, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom središtu kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika.

Grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stava 2. ovog člana.

Izuzetno od uvjeta iz st. 1. i 2. ovog člana, gradom se može proglasiti općina od posebnog historijskog i kulturnog značaja.

Član 6.

Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica.

Član 7.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom u skladu sa zakonom.

Jedinica lokalne samouprave samostalno raspolaže finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim

pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom;
- donošenje budžeta jedinice lokalne samouprave;
- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje;
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline;
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje;
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje;
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara;
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave;
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja;
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
- vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
- prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
- održavanje javne čistoće,

- gradska groblja,
- lokalni putevi i mostovi,
- ulična rasvjeta,
- javna parkirališta,
- parkovi;
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza;
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave;
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja;
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa;
- uspostavljanje i vršenje inspekcijuskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje referendumu za područje jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave;
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja;

- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom;
- osiguravanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova;
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama;
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
- zaštita životinja.

Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost, ustanovljena ili predviđena zakonom, smatra se vlastitom nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 9.

Poslove iz okvira vlastitih nadležnosti, kao i poslove iz okvira povjerenih poslova jedinice lokalne samouprave mogu obavljati i putem zajedničkih organa, službi, organizacija i institucija s javnim ovlaštenjima i putem drugih vidova saradnje jedinice lokalne samouprave.

Član 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konsultovanja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Član 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

IV. ORGANI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 12.

Organi jedinice lokalne samouprave su vijeće i načelnik/ca.

Član 13.

Organ odlučivanja jedinice lokalne samouprave je općinsko vijeće u općini, a gradsko vijeće u gradu (u daljnjem tekstu: vijeće).

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- priprema i dvotrećinskom većinom glasova usvaja statut jedinice lokalne samouprave;
- usvaja budžet i izvještaj o izvršenju budžeta jedinice lokalne samouprave;
- donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
- donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom;
- donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom jedinice lokalne samouprave;
- donosi odluke o zaduživanju;
- donosi programe uređenja građevinskog zemljišta;
- donosi plan korištenja javnih površina;
- donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta;
- donosi odluke o udruživanju jedinica lokalne samouprave u savez i druge oblike organiziranja;
- donosi odluke o proglašenju praznika jedinice lokalne samouprave;
- donosi odluke o nagradama i priznanjima jedinica lokalne samouprave;
- bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg vijeća;
- donosi odluke o raspisivanju referenduma;

- razmatra godišnje izvještaje o provođenju politike jedinice lokalne samouprave i aktivnostima načelnika/ce;
- osniva preduzeća i ustanove za obavljanje poslova od interesa za jedinicu lokalne samouprave;
- donosi poslovnik o svom radu;
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Članovi vijeća odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje vijeće donosi u okviru svojih nadležnosti.

Član 14.

Izvršni organ jedinice lokalne samouprave je općinski načelnik/ca u općini a gradonačelnik/ca u gradu (u daljnjem tekstu: načelnik/ca).

Član 15.

Načelnik/ca u okviru svoje nadležnosti:

- predstavlja i zastupa jedinicu lokalne samouprave;
- donosi akte iz svoje nadležnosti;
- izrađuje i vijeću na usvajanje podnosi nacrt i prijedlog budžeta, ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta;
- predlaže odluke i druge opće akte vijeću;
- provodi politiku jedinice lokalne samouprave u skladu sa odlukama vijeća, izvršava budžet jedinice lokalne samouprave i osigurava primjenu odluka i drugih akata vijeća;
- izvršava zakone i druge propise čije je izvršenje povjereno jedinici lokalne samouprave;
- utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih službi jedinice lokalne samouprave;
- donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji službi jedinice lokalne samouprave;
- realizira saradnju jedinice lokalne samouprave s drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organi-

zacijama u skladu sa odlukama i zaključcima vijeća i njegovih radnih tijela;

- podnosi izvještaj vijeću o ostvarivanju politike jedinice lokalne samouprave i svojim aktivnostima.

Načelnik/ca odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže vijeću.

V. MEĐUSOBNI ODNOSI VIJEĆA I NAČELNIKA/CE

Član 16.

Međusobni odnosi vijeća i načelnika/ce zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcioniranje jedinica lokalne samouprave.

Član 17.

Načelnik/ca je dužan dostaviti prijedlog budžeta vijeću u roku propisanom budžetskim kalendarom.

Član 18.

Vijeće većinom od ukupnog broja vijećnika usvaja budžet u roku predviđenom budžetskim kalendarom.

Do usvajanja novog budžeta, najduže 90 dana nakon početka budžetske godine, finansiranje jedinice lokalne samouprave ne može biti veće od realizacije budžeta za isti period prethodne godine umanjenog za kapitalne investicije, izuzevši kapitalne investicije čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Ukoliko vijeće ne usvoji budžet u roku od 90 dana od početka budžetske godine, načelnik/ca proglašava budžet.

Budžet stupa na snagu nakon objavljivanja u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Član 19.

Ukoliko načelnik/ca, vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcioniranje jedinice lokalne samouprave, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu.

Arbitražu će u roku od mjesec dana vršiti tijelo koje će formirati Federalno ministarstvo finansija, čiji je nalaz obavezujući.

Arbitražno tijelo činit će predstavnici Federalnog ministarstva finansija, Kantonalnog ministarstva finansija, Općinskog vijeća i općinskog načelnika/ce, nezavisni ekspert iz oblasti finansija i predstavnik Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Do donošenja arbitražne odluke budžet se izvršava.

Član 20.

Vijeće, odnosno, načelnik/ca može u roku od tri dana nakon donošenja odluke zatražiti da vijeće, odnosno načelnik/ca preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim.

U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti vijeće, odnosno načelnika o svojoj odluci do kada se taj akt neće izvršiti.

Kada vijeće, odnosno načelnik/ca potvrdi svoju odluku, odnosno akt, vijeće, odnosno načelnik/ca može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 21.

Vijeće, odnosno načelnik/ca može u roku od tri dana nakon donošenja odluke zatražiti da vijeće, odnosno načelnik/ca preispita odluku, ili akt koji smatra štetnim po jednicu lokalne samouprave, a čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu jedinice lokalne samouprave.

Organ koji je donio odluku preispitat će je nakon 15 dana do kada se ona ne primjenjuje.

Član 22.

Načelnik/ca dužan je redovno informirati vijeće o ostvarivanju politike jedinice lokalne samouprave, odgovarati na zastupnička pitanja i inicijative, na način i u rokovima utvrđenim statutom.

Član 23.

Vijeće je dužno razmotriti prijedlog odluke, odnosno informaciju koju podnese načelnik/ca i o tome se izjasniti u rokovima utvrđenim statutom.

VI. MJESNA SAMOUPRAVA

Član 24.

Mjesna samouprava u jedinici lokalne samouprave ostvaruje se u mjesnoj zajednici kao obaveznom obliku mjesne samouprave koju osniva vijeće, te u gradskim četvrtima i drugim oblicima mjesne samouprave u skladu sa statutom jedinice lokalne samouprave.

Odlukom o osnivanju mjesne zajednice utvrđuju se: naziv, sjedište, područje mjesne zajednice, mjesna područja, odnosno drugi dijelovi mjesne zajednice, kao i druga pitanja u vezi sa ostvarivanjem mjesne samouprave.

Član 25.

Građani u mjesnoj zajednici putem organa mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice, a naročito:

- pokreću i učestvuju u javnoj raspravi kod pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne

- zajednice, pokreću inicijative, daju mišljenja i učestvuju u izgradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi;
- pokreću i učestvuju u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvenih djelatnosti;
 - brinu o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i u tu svrhu pokreću saradnju sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite;
 - staraju se o razvoju kulture i sporta i stvaraju uvjete za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta svim građanima, a pogotovo mladim;
 - stvaraju uvjete i preduzimaju mjere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove sredine;
 - drugim poslovima utvrđenim statutom i pravilima mjesnih zajednica vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 26.

Mjesna zajednica može biti osnovana za jedno naseljeno mjesto, više međusobno uvezanih manje naseljenih mjesta, ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini cjelinu.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani, udruženja građana sa područja naseljenog mjesta za čije se područje predlaže osnivanje nove mjesne zajednice, vijeće ili načelnik/ca jedinice lokalne samouprave.

Mjesna zajednica osniva se na način i po postupku utvrđenom statutom jedinice lokalne samouprave u kojoj se osniva mjesna zajednica.

Član 27.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenih statutom i odlukom o osnivanju.

Član 28.

Statutom mjesne zajednice, u skladu sa statutom jedinice lokalne samouprave i aktom o osnivanju, utvrđuju se poslovi koje

obavlja mjesna zajednica, organi, kao i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 29.

Organi mjesnih zajednica bit će obavezno konsultovani o pitanjima o kojima vijeće jedinice lokalne samouprave odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja planova jedinice lokalne samouprave, kao i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od vijeća ili načelnika/ce jedinice lokalne samouprave.

Organi mjesnih zajednica mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, jedinice lokalne samouprave i institucija koje vrše javne ovlasti.

Član 30.

Odlukom vijeća jedinice lokalne samouprave može se svim ili pojedinim mjesnim zajednicama povjeriti obavljanje određenih poslova iz izvornog djelokruga lokalne samouprave, uz osiguranje za to potrebnih sredstava.

Član 31.

Sredstva za rad mjesne zajednice, odnosno drugog oblika mjesne samouprave su:

- 1) mjesne zajednice imat će prihode srazmjerne ovlaštenjima predviđenim zakonom i statutom;
- 2) sistem finansiranja mjesnih zajednica mora biti dovoljno raznovrstan i evolutan kako bi mogao slijediti, koliko je praktički moguće, promjene stvarnih troškova obavljanja poslova iz ovlaštenja mjesne zajednice;
- 3) sredstva osigurana iz sredstava samodoprinosu;
- 4) sredstva za usluge koja svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica;
- 5) pokloni i druga sredstva.

Mjesna zajednica koristi sredstva u skladu sa svojim programima i planovima.

Član 32.

Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši vijeće jedinice lokalne samouprave na način utvrđen statutom.

VII. FINANSIRANJE I IMOVINA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 33.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlasti, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših tijela vlasti.

Član 34.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

Jedan dio finansijskih izvora jedinica lokalne samouprave ostvarivat će se od lokalnih такси i naknada čiju stopu jedinica lokalne samouprave utvrđuje u okviru zakona.

Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija bit će praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza općina i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu utjecati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

Član 35.

Imovinom u vlasništvu općine mora se upravljati u skladu sa zakonom i drugim propisima, te u interesu lokalnog stanovništva i s pažnjom dobrog domaćina.

Postupak utvrđivanja i prijenosa vlasništva i rješavanje međusobnih potraživanja u vezi s prijenosom vlasništva, kao i druga imovinska potraživanja uređuju se zakonom.

Vijeće odlučuje o pribavljanju, korištenju, upravljanju i raspolaganju imovinom jedinice lokalne samouprave.

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom,
- lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom,
- kazne i kamate u skladu sa zakonom,
- prihod od upotrebe i prodaje imovine,
- prihod od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kao i prihod od koncesija u skladu sa zakonskim propisima,

- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od samodoprinosu,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;
- b) drugi prihodi:
 - prihodi od dijeljenih poreza, definirani zakonom,
 - transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
 - dug u skladu sa zakonom.

Član 38.

Raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave vršit će se na osnovu kriterija i formula za dodjelu koji će biti utvrđeni posebnim zakonom, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.

VIII. JAVNOST RADA ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 39.

Jedinica lokalne samouprave dužna je, na način utvrđen ovim Zakonom, kao i preduzimanjem drugih mjera i aktivnosti, osigurati, razvijati i jačati javnost rada kao preduvjet efektivnog političkog nadzora i garancije da će organi jedinice lokalne samouprave provoditi svoje dužnosti u interesu lokalne zajednice.

Član 40.

Sjednici vijeća mogu prisustvovati građani na način i pod uvjetima propisanim poslovníkom o radu u skladu sa zakonom.

Obavještenja i informacije o obavljanju poslova organa jedinice lokalne samouprave mogu davati predstavnici načelnika/ce i predstavnici vijeća.

U cilju informiranja javnosti organi jedinice lokalne samouprave podnoseće javnosti godišnje izvještaje u kojima će se uporediti postignuti rezultati s planiranim programskim ciljevima.

Vijeće će statutom regulirati javnost rada pravovremenim, istinskim, potpunim i objektivnim informiranjem javnosti o svom radu.

Član 41.

Službenici lokalne samouprave koji su ovlašteni davati odgovarajuće informacije lično su odgovorni za njihovu tačnost i pravovremenost. Neovlašteno davanje informacija ili davanje netačnih informacija predstavlja težu povredu službene dužnosti.

Član 42.

Predstavnik načelnika/ce i vijeća mogu odlučiti da se u postupku pripreme i donošenja općeg akta objavi njegov tekst u svim fazama donošenja putem sredstava javnog informiranja, kao i da se odredi rok za davanje pisanih primjedbi na odnosni tekst općeg akta.

IX. NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 43.

Građani neposredno odlučuju o pitanjima iz nadležnosti organa jedinica lokalne samouprave putem referenduma, mjesnog zbora građana i drugih oblika neposrednog izjašnjavanja.

Postupak i procedure neposrednog odlučivanja građana iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave uređuju se zakonom i statutom.

Svoje prijedloge građani podnose putem građanske inicijative, udruženja građana, nevladinih organizacija, kao i na drugi način utvrđen statutom.

Jedinice lokalne samouprave mogu uvoditi bilo koje druge mehanizme participatorne demokratije koji nisu zabranjeni zakonom.

Član 44.

Referendum se može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni statuta, o prijedlogu općeg akta ili drugih pitanja iz organa jedinica lokalne samouprave, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom i statutom. Odluka donesena na referendumu obavezna je za vijeće jedinice lokalne samouprave.

Član 45.

Građani imaju pravo organu jedinice lokalne samouprave podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz njegovog djelokruga.

O inicijativi iz stava 1. ovog člana vijeće mora raspravljati ako ga potpisom podrži određeni broj građana upisanih u birački spisak jedinice lokalne samouprave, što se utvrđuje statutom.

Ovaj broj neće biti veći od 5% ukupnog broja građana upisanih u birački spisak.

Član 46.

Organi jedinica lokalne samouprave dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje podnesaka i pritužbi na svoj rad, kao i na rad njihovih institucija i tijela, te na nepravilan odnos zaposlenih u tim tijelima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti.

Na podnesene podneske i pritužbe organi jedinica lokalne samouprave dužni su građanima i pravnim licima dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora ili podnesaka.

X. UPRAVNI NADZOR NAD RADOM JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 47.

Upravni nadzor nad aktivnostima jedinica lokalne samouprave vrše nadležni federalni i kantonalni organi u okviru svojih odgovarajućih područja nadležnosti.

Upravni nadzor nad aktivnostima jedinica lokalne samouprave vrši se samo u slučajevima utvrđenim zakonom.

Upravni nadzor nad aktivnostima jedinica lokalne samouprave ne ograničava pravo lokalnih vlasti da samostalno i u skladu sa zakonom upravljaju javnim poslovima koji spadaju u djelokrug njihovih vlastitih nadležnosti.

Nadzor nad vršenjem vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave ograničava se na nadzor nad zakonitošću preduzetih aktivnosti.

Nadzor u pogledu zakonitosti i ekspeditivnosti donesenih odluka može se vršiti u odnosu na poslove čije je obavljanje povjereno jedinicama lokalne samouprave. Federalni i kantonalni organi mogu zajednički vršiti nadzor nad ekspeditivnošću u donošenju odluka.

Intervencija nadzornih organa bit će srazmjerna važnosti interesa koji štiti. Sve konačne odluke koje se odnose na poništavanje ili preinačavanje akata jedinica lokalne samouprave, usvojenih u okviru njihovih vlastitih nadležnosti, donosi nadležni sud.

Postupak vršenja upravnog nadzora nad aktivnostima jedinica lokalne samouprave utvrđuje se zakonom.

Član 48.

Upravni nadzor nad radom organa jedinice lokalne samouprave u vršenju vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave uređuje jedinica lokalne samouprave statutom, na način da se ojača uloga nezavisnih tijela, te unutrašnji mehanizmi nadzora, posebno u oblastima finansija i upravljanja.

Član 49.

Organi jedinice lokalne samouprave odgovorni su za hitnu i potpunu provedbu privremene mjere i sudske odluke koje sud donese u okviru svoje nadležnosti u vezi s nadzorom nad radom organa jedinice lokalne samouprave.

XI. SARADNJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 50.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo da u vršenju svojih dužnosti međusobno sarađuju radi obavljanja poslova od zajedničkog interesa. O oblicima i načinu saradnje iz prethodnog stava jedinice lokalne samouprave zaključuju sporazum.

Član 51.

U cilju zaštite zajedničkog interesa, kao i promoviranja i unapređenja lokalne samouprave, gradovi i općine mogu formirati saveze na nivou Bosne i Hercegovine i Federacije BiH.

Savez na nivou Federacije ima pravo:

1. djelovati kao zakonski zastupnik svojih članica pred vlastima u Federaciji BiH;
2. pripremati prijedloge zakona i amandmane na prijedloge zakona u cilju poboljšanja zakona i propisa koji reguliraju rad jedinica lokalne samouprave;
3. davati mišljenja i prijedloge u vezi s raspodjelom javnih prihoda u dijelu koji se odnosi na finansiranje jedinica lokalne samouprave;
4. uspostavljati kontakte i saradnju sa sličnim organizacijama u zemlji i inozemstvu, te postati član međunarodnih asocijacija;
5. obavljati druge funkcije u skladu sa statutom Saveza.

Prava navedena u ovom članu mogu biti korištena ako Savez na nivou Federacije BiH okuplja više od dvije trećine gradova i općina u Federaciji BiH.

XII. ODNOS I SARADNJA FEDERALNIH I KANTONALNIH VLASTI I JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 52.

U vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana kantonalne i vlasti jedinica lokalne samouprave djeluju zajednički na partnerskim osnovama, izuzev u oblasti administrativnog nadzora koji veže federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada vlasti jedinica lokalne samouprave.

Član 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su razmotriti inicijative, prijedloge i sugestije jedinica lokalne samouprave i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijestiti jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 54.

U vršenju povjerenih ovlasti jedinice lokalne samouprave primjenjuju sva uputstva i smjernice koje dobiju od federalnih i kantonalnih vlasti.

Član 55.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo da izvršenje prenesenih nadležnosti prilagodi lokalnim uvjetima kada to predviđa zakon, ili kada ih za to ovlaste nadležne federalne ili kantonalne vlasti.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza općina i gradova.

XIII. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 57.

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Federalno ministarstvo pravde i Federalno ministarstvo finansija, svako u okviru svojih nadležnosti.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 58.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95).

Federacija BiH i kantoni dužni su uskladiti svoje zakone sa ovim zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Jedinice lokalne samouprave dužne su uskladiti svoje statute sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 59.

Prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje,

forum građana tuzle

počet će istovremeno s prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

Član 60.

Odredbe ovog zakona primjenjivat će se i na Grad Sarajevo i na Grad Mostar, osim onih koje su u suprotnosti sa odredbama Ustava Federacije BiH koje su regulirale status Grada Sarajeva i Grada Mostara.

U Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, uredit će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

Član 61.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

PREDSJEDAVALJUĆI
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH
Slavko Matić

PREDSJEDAVALJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH
Muhamed Ibrahimović

**ZAKON
O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
U REPUBLICI SRPSKOJ**

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se jedinice lokalne samouprave, način i uslovi njihovog obrazovanja, poslovi lokalne samouprave, organi, imovina i finansiranje, akti organa jedinica lokalne samouprave, javnost rada organa jedinice lokalne samouprave, administrativni nadzor nad radom jedinica lokalne samouprave, saradnja jedinica lokalne samouprave, zaštita prava lokalne samouprave, oblici učešća građana kao i prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave.

Član 2.

Lokalna samouprava je pravo građana da neposredno i preko svojih slobodno i demokratski izabраних predstavnikа učestvuju u ostvarivanju zajedničkih interesa stanovnika lokalne zajednice, kao i pravo i sposobnost organa lokalne samouprave da regulišu i upravljaju, u granicama zakona, javnim poslovima koji se nalaze u njihovoj nadležnosti, a u interesu lokalnog stanovništva.

Lokalna samouprava ostvaruje se u opštinama i gradovima, a izvršavaju je građani i organi jedinica lokalne samouprave.

Član 3.

Na osnovu rezultata na posljednjem popisu stanovništva, jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju, u skladu sa ovim zakonom, proporcionalnu zastupljenost konstitutivnih naroda i

grupa Ostalih u organima jedinice lokalne samouprave, uključujući funkcionere jedinica lokalne samouprave koji se ne biraju direktno: zamjenika načelnika jedinice lokalne samouprave, predsjednika skupštine i potpredsjednika skupštine jedinice lokalne samouprave.

Predsjednik skupštine jedinice lokalne samouprave i načelnik jedinice lokalne samouprave ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda i grupa Ostalih, osim ako jedan konstitutivni narod ima natpolovičnu većinu prema posljednjem popisu stanovništva.

Statutom i propisima jedinice lokalne samouprave, uključujući i propise koji se odnose na organizaciju administrativne službe jedinice lokalne samouprave i zapošljavanje u administrativnoj službi, utvrđuju se konkretni načini obezbjeđenja proporcionalne zastupljenosti.

Član 4.

Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica.

Član 5.

Jedinica lokalne samouprave ima jedan ili više simbola.

Simbol izražava istorijsko, kulturno i prirodno nasljeđe jedinice lokalne samouprave.

Grb jedinice lokalne samouprave mora biti sačinjen i opisan po pravilima heraldike.

Oblik, sadržaj i upotreba simbola regulišu se statutom jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom.

Član 6.

Jedinica lokalne samouprave ima svoju imovinu.

Imovinom jedinice lokalne samouprave upravljaju organi jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

II OPŠTINA

Član 7.

Opština je osnovna teritorijalna jedinica lokalne samouprave, koja se obrazuje za dio naseljenog mjesta, za jedno naseljeno mjesto ili više od jednog naseljenog mjesta.

Član 8.

Opština ima naziv.

Naziv opštine određuje se zakonom, u pravilu prema nazivu naseljenog mjesta u kojem je sjedište opštine.

Naziv opštine ne može sadržavati imena ličnosti.

Sjedište opštine utvrđuje se statutom opštine u skladu sa zakonom.

Član 9.

Područje jedinice lokalne samouprave utvrđuje se posebnim zakonom koji definiše teritorijalnu organizaciju Republike Srpske.

Kod utvrđivanja područja jedinica lokalne samouprave, zakonom iz stava 1. ovog člana u pravilu se uzima u obzir:

- da se, u okviru prirodnih granica, svaka opština sastoji od jednog naseljenog mjesta ili više naseljenih mjesta međusobno povezanih transportnim komunikacijama;
- da opštine imaju ujednačeniju veličinu u pogledu broja stanovnika i fiskalnog kapaciteta;
- da opštine imaju finansijske, fiskalne i druge resurse koji im omogućavaju da efikasno obavljaju svoje funkcije i
- da opštine mogu obezbijediti održavanje i razvoj osnovne infrastrukture i drugih relevantnih uslova, koji su u funkciji pružanja osnovnih lokalnih usluga.

Promjena granica opština vrši se u skladu sa objektivnim kriterijima utvrđenim Zakonom o teritorijalnoj organizaciji

Republike Srpske, kao što su prirodne granice, istorijske i ekonomske veze, udaljenost perifernih naselja do novog centra opštine i elementima od kojih zavisi mogućnost ispunjavanja osnovnih nadležnosti.

Opštine koje ne ispunjavaju kriterije predviđene Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Republike Srpske spajaju se, uz prethodne konsultacije sa odnosnim opštinama, na način propisan tim zakonom.

Član 10.

Postupak spajanja, razdvajanja i promjene granica opštine, uključujući i izradu elaborata opravdanosti, diobne bilanse i drugih aktivnosti uređuju se Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Republike Srpske.

1. Poslovi opštine

Član 11.

Opština ima sve nadležnosti sadržane u ovom zakonu, kao i druge nadležnosti koje joj se prenose drugim zakonom.

Opština ima pravo da se bavi svim pitanjima od lokalnog interesa koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena nekom drugom nivou vlasti.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom.

1.1 Samostalni poslovi

Član 12.

Samostalne nadležnosti opština obuhvataju sljedeće:

- a) na planu regulatornih radnji i upravljanja opštinom:
 - usvajanje programa razvoja opštine,

- usvajanje razvojnih, prostornih, urbanističkih i provedbenih planova,
- donošenje budžeta i završnog računa budžeta,
- uređenje i obezbjeđenje korištenja građevinskog zemljišta i poslovnog prostora,
- organizovanje komunalne policije,
- poslove inspekcijskog nadzora, u skladu sa zakonom,
- upravljanje i raspolaganje imovinom opštine,
- obrazovanje opštinskih organa, organizacija i službi i uređenje njihove organizacije,
- vršenje katastarskih, geodetskih i imovinsko pravnih poslova, u skladu sa zakonom,
- naplatu, kontrolu naplate i prinudnu naplatu izvornih prihoda opštine,
- poslove pravnog zastupanja opštine i
- obezbjeđivanje izvršavanja zakona i drugih propisa.

b) na planu pružanja usluga:

- obavljanje specifičnih funkcija u oblasti kulture, obrazovanja, sporta, zdravstva i socijalne zaštite, civilne zaštite, informacija, zanatstva, turizma, ugostiteljstva i zaštite okoline,
- uređenje i obezbjeđenje obavljanja komunalnih djelatnosti: proizvodnja i isporuka vode, gasa, toplotne energije, javni prevoz putnika, održavanje čistoće, prečišćavanje i odvodnja otpadnih voda, održavanje grobalja i pružanje pogrebnih usluga, održavanje ulica, saobraćajnica, parkova, zelenih, rekreacionih i drugih javnih površina, odvođenje atmosferskih voda i drugih padavina i čišćenje javnih površina,
- osnivanje preduzeća, ustanova i drugih organizacija radi pružanja usluga iz njihove nadležnosti, uređenje njihove organizacije i upravljanje i
- uređivanje i obezbjeđivanje izgradnje, održavanja i korištenja javnih objekata i komunalne infrastrukture za obavljanje funkcija opštine.

Član 13.

Opština, u oblasti urbanističkog planiranja i građenja, ima sljedeće nadležnosti:

- usvajanje urbanističkih planova i obezbjeđivanje njihovog provođenja,
- praćenje stanja uređenja prostora i naselja na svojoj teritoriji,
- izdavanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje,
- obezbjeđivanje korištenja građevinskog zemljišta, davanje građevinskog zemljišta na korištenje, utvrđivanje naknade za uređivanje i korištenje građevinskog zemljišta i staranje o njegovom uređivanju, unapređivanju i zaštiti,
- obezbjeđivanje uslova za uređenje naselja i korištenje javnih i drugih površina, određivanje prostora za parkiranje i uređivanje uslova i način njihovog korištenja i upravljanja, uređivanje načina odlaganja komunalnog otpada i određivanje područja na kojima se mogu obavljati određene vrste poslovnih djelatnosti i
- obezbjeđivanje uslova i određivanje načina izgradnje, odnosno postavljanje i uklanjanje objekata na javnim površinama u naseljenim mjestima i na neizgrađenom građevinskom zemljištu i određivanje uslova za uklanjanje objekata koji predstavljaju neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi, za susjedne objekte i bezbjednost saobraćaja.

Član 14.

Opština, u oblasti stambeno-komunalnih djelatnosti, ima sljedeće nadležnosti:

- propisuje pravila održavanja reda u stambenim zgradama,
- odlučuje o uvođenju posebne naknade za etažne vlasnike, pod uslovima propisanim posebnim zakonom, radi obezbjeđenja sredstava za radove hitnih intervencija u stambenim zgradama,
- propisuje uslove i obezbjeđuje nadzor nad održavanjem stambenih zgrada,

- određuje visinu zakupnine za korištenje stanova kojima upravlja, te visinu zakupnine za državne stanove na svom području pod uslovima posebnog zakona kojim je uređeno njihovo korištenje,
- odlučuje o organizovanju poslova održavanja stambenih zgrada kojima upravlja, visini naknade za održavanje kao i kriterijume i načine plaćanja troškova održavanja poslovnih prostorija i stanova u kojima se obavlja poslovna djelatnost,
- obezbjeđuje postupak iseljenja bespravno useljenih lica u državne stanove i zajedničke prostorije u stambenim zgradama i obavlja i druge zakonom utvrđene poslove u oblasti stanovanja,
- obezbjeđuje obavljanje komunalnih djelatnosti, organizacionih, materijalnih i drugih uslova za izgradnju i održavanje komunalnih objekata i komunalne infrastrukture,
- obezbjeđuje organizacione i druge uslove za pregled umrlih lica i stručno utvrđivanje vremena i uzroka smrti za lica umrla izvan zdravstvene ustanove,
- obezbjeđuje lokacije i uslove za izgradnju i održavanje grobalja i određuje uslove i načine sahranjivanja kao i načine organizovanja tih poslova,
- obezbjeđuje uslove za izgradnju i održavanje ulica i trgova, lokalnih puteva, seoskih, poljskih i drugih nekategorisanih puteva, uređuje i obezbjeđuje upravljanje tim putevima i ulicama i odobrava njihovu izgradnju,
- obezbjeđuje organizaciju i način obavljanja javnog prevoza putnika koji se obavlja na teritoriji opštine i auto-taksi prevoza i
- obezbjeđuje nadzor nad obavljanjem komunalnih djelatnosti i inspekcijski nadzor.

Član 15.

Opština, u oblasti kulture, ima sljedeće nadležnosti:

- zaštita kulturnih dobara, osim kulturnih dobara utvrđenih zakonom kao dobara od značaja za Republiku,

- obezbjeđuje zaštitu i održavanje spomenika i spomenobilježja od značaja za kulturno-istorijsku tradiciju, ako njihova zaštita i održavanje nisu uređeni drugim propisima,
- organizuje manifestacije i obilježavanje jubileja u oblasti kulture od značaja za opštinu i razvoj kulturno-umjetničkog amaterizma u opštini,
- obezbjeđuje uslove za prikupljanje, obradu, čuvanje i davanje na korištenje knjiga i drugih publikacija i uslove za rad biblioteka čiji je ona osnivač i
- izgradnja, rekonstrukcija i održavanje objekata kulture u kojima se ostvaruju potrebe kulture u opštini.

Član 16.

Opština, u oblasti osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja ima nadležnosti propisane zakonom.

Član 17.

Opština, u oblasti zdravstvene zaštite stanovništva ima nadležnosti propisane zakonom.

Član 18.

Opština, u oblasti socijalne zaštite, ima sljedeće nadležnosti:

- prati socijalne potrebe građana, porodica i pojedinih ugroženih grupa i saglasno njima definiše politiku proširene socijalne zaštite na svom području,
- donosi opštinski program razvoja socijalne zaštite i podstiče razvoj socijalno zaštitnih programa u opštini,
- stvara uslove za kvalitetno pružanje socijalnih usluga svojim građanima (usluge djeci, starijim, onesposobljenim, porodicama sa problemima i drugim socijalno ugroženim licima),
- osniva Centar za socijalni rad i brine se o obezbjeđenju kadroških, prostornih, finansijskih i tehničkih uslova za njegov rad,

- obezbjeđuje sredstva za isplatu prava utvrđenih zakonom,
- prati i pomaže rad socijalno humanitarnih organizacija i građana u obavljanju humanitarne djelatnosti i
- razvija druge specifične sadržaje u skladu sa potrebama i mogućnostima u socijalnoj zaštiti.

Član 19.

Opština, u oblasti društvene brige o djeci, ima sljedeće nadležnosti:

- obezbjeđuje uslove za boravak djece u predškolskoj ustanovi, predškolsko vaspitanje i obrazovanje, preventivnu zdravstvenu zaštitu djece predškolskog uzrasta, boravak djece u predškolskim ustanovama u skladu sa zakonom, odmor i rekreaciju djece do 15 godina u dječijim odmaralištima, regresiranje troškova boravka djece u predškolskim ustanovama, odmor i rekreaciju djece i
- obezbjeđuje uslove za održavanje, izgradnju, dogradnju i opremanje objekata ustanova društvene brige o djeci i omladini čiji je osnivač i uslova za rad tih ustanova kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava u ovoj oblasti iz nadležnosti opštine.

Član 20.

Opština, u oblasti sporta i fizičke kulture, ima sljedeće nadležnosti:

- obezbjeđuje uslove za izgradnju, održavanje i korištenje sportskih i rekreativnih objekata,
- obezbjeđuje i usmjerava realizaciju školskih i studentskih sportskih takmičenja, opštinskog i međuopštinskog nivoa,
- obezbjeđuje posebne uslove za povećanje kvantiteta i kvaliteta rada sa mladim sportskim talentima,
- obezbjeđuje uslove za razvoj i unapređenje amaterskog sporta,

- obezbjeđuje uslove i izdaje licence za organizaciju i održavanje sportskih takmičenja i manifestacija od značaja za opštinu i
- izdaje licence za rad sportskih stručnjaka u organizacijama u oblasti sporta na području opštine.

Član 21.

Opština, u oblasti turizma, ugostiteljstva, zanatstva i trgovine, ima sljedeće nadležnosti:

- obezbjeđuje uslove za razvoj turizma, turističkih mjesta i razvoj i unapređenje komunalnih, sportsko-rekreativnih i drugih djelatnosti koje doprinose razvoju turizma, kao i uslove za organizovanje turističko-informativne i propagandne djelatnosti i
- obezbjeđuje uslove za razvoj i unapređenje ugostiteljstva, zanatstva i trgovine i propisuje radno vrijeme i druge uslove njihovog rada i poslovanja kojima se ostvaruju zahtjevi građana u okviru tih djelatnosti.

Član 22.

Opština, u oblasti zaštite prirodnih dobara i životne sredine, ima sljedeće nadležnosti:

- usvaja osnove zaštite, korištenja i uređenja poljoprivrednog zemljišta i stara se o njihovom provođenju,
- određuje erozivna područja i propisuje protiverozivne mjere,
- određuje uslove i načine korištenja pašnjaka i njihovog privođenja drugoj kulturi,
- obezbjeđuje uslove korištenja i način upravljanja prirodnim jezerima, izvorima, javnim bunarima i javnim česmama i stara se o njihovoj zaštiti, te stvara opšte uslove za očuvanje čistoće obala rijeka i jezera, na ovom području,
- obezbjeđuje opšte uslove i načine izgradnje i održavanja vodovoda u seoskim naseljima, njihovo korištenje i utvrđuje sanitarno-tehničke uslove za ispuštanje otpadnih voda,

- određuje vodoprivredne uslove, izdaje vodoprivredne saglasnosti i vodoprivredne dozvole za objekte i radove određene zakonom,
- obezbjeđuje uslove za očuvanje, korištenje i unapređenje područja sa prirodnim ljekovitim svojstvima i upravlja područjima sa prirodnim ljekovitim svojstvima na kojima je uspostavljen poseban režim zaštite,
- propisuje granične vrijednosti emisije za pojedine štetne i opasne materije u slučajevima utvrđenim zakonom,
- objavljuje podatke o stanju kvaliteta vazduha,
- stara se o poboljšanju kvaliteta vazduha i sanaciji za područja sa ugroženim kvalitetom vazduha i preuzima odgovarajuće mjere,
- preuzima mjere za zaštitu od buke i obezbjeđuje njeno sistematsko mjerenje,
- obezbjeđuje očuvanje prirodnih vrijednosti na svom području i donosi akta o stavljanju pod zaštitu određenog prirodnog dobra,
- određuje i obezbjeđuje određene uslove za držanje i zaštitu domaćih životinja i utvrđuje mjere za njihovo organizovano i neškodljivo uklanjanje, obezbjeđuje uslove karantina za životinje u unutrašnjem prometu,
- određuje ispunjenost uslova za obavljanje određenih poslova na evidenciji o kvalitetu stoke, odabranim muškim priplo-dnim grlima, propisuje uslove i načine držanja pčela i postavljanja pčelinjaka, određuje područja za selekciju pčela i
- druge poslove na unapređenju stočarstva.

Član 23.

Opština organizuje službu za pružanje pravne pomoći građanima na svom području.

Organizacija službe pravne pomoći bliže će se urediti statutom opštine.

Član 24.

Opština obezbjeđuje prostor i uslove za rad poslaničke kancelarije za sve poslanike izabrane sa svog područja, u Narodnu

skupštinu Republike Srpske i Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine.

Član 25.

Opština obezbjeđuje informisanje i javno obavještanje o pitanjima od značaja za život i rad građana u opštini.

Član 26.

Opština, u oblasti zaštite građana i materijalnih dobara od elementarnih i drugih većih nepogoda, ima sljedeće nadležnosti:

- usvaja procjenu moguće ugroženosti od elementarnih i drugih većih nepogoda,
- određuje preventivne mjere za slučaj neposredne opasnosti od elementarnih i drugih većih nepogoda,
- određuje mjere kad nastupi elementarna ili druga veća nepogoda i
- određuje mjere za ublažavanje i otklanjanje neposrednih posljedica od elementarnih i drugih većih nepogoda.

Član 27.

Zakoni za pojedine oblasti utvrđuju nadležnosti koje su obavezne, u skladu sa veličinom opštine i postojećim resursima, a koje će opštine izvršavati po prioritetoj osnovi.

Poslove samostalnog djelokruga utvrđene ovim zakonom opštine mogu obavljati putem zajedničkih opštinskih organa ili drugim vidom međuopštinske saradnje.

1.2 Preneseni poslovi

Član 28.

Poslovi državne uprave mogu se prenijeti na opštine zakonom, po obavljenim konsultacijama sa odnosnim jedinicama lokalne samouprave, a posebno na osnovu, sljedećih elemenata:

- prirode i sadržaja poslova;
- broja stanovnika, teritorijalne veličine i finansijske snage opštine;
- interesa da se odlučivanje približi građanima, u skladu sa principom subsidijarnosti, i
- sposobnosti opštine da poslove iz svog djelokruga uspješno izvršava.

Prenošenje poslova državne uprave na opštine biće praćeno dodjelom finansijskih sredstava i obezbjeđivanjem drugih potrebnih uslova za njihovo efikasno izvršavanje.

2. Organi opštine

Član 29.

Organi opštine su:

- Skupština opštine,
- Načelnik opštine.

2.1 Skupština opštine

Član 30.

Skupština opštine je organ odlučivanja i kreiranja politike opštine. Njene najvažnije nadležnosti su sljedeće:

- donosi statut opštine,
- donosi odluke i druga opšta akta i daje njihovo autentično tumačenje,
- donosi budžet i završni račun budžeta,
- donosi ekonomski plan, plan razvoja i investicione programe,
- donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe,
- donosi program uređenja građevinskog zemljišta,
- donosi provedbene planove,
- donosi odluke i druga opšta akta o obavljanju funkcija iz oblasti kulture, obrazovanja, sporta, zdravstva, socijalne

- zaštite, informacija, zanatstva, turizma, ugostiteljstva i zaštite okoline,
- donosi odluke o komunalnim taksama i drugim javnim prihodima, kada je ovlašćena zakonom,
 - donosi odluke i druga opšta akta u oblasti civilne zaštite u skladu sa zakonom i preduzima mjere za funkcionisanje civilne zaštite,
 - donosi odluke o pribavljanju, upravljanju i raspolaganju imovinom opštine,
 - donosi odluku o određivanju naziva ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta,
 - donosi odluku o proglašenju praznika opštine,
 - donosi odluku o upotrebi simbola opštine,
 - donosi odluku o članstvu opštine u savezu opština i gradova i o udruživanju u druge saveze i organizacije,
 - donosi plan korištenja javnih površina,
 - donosi odluku o proglašenju počasnih građana i uređuje prava i obaveze iz te odluke,
 - donosi odluku o nagradama i priznanjima,
 - bira i razrješava predsjednika skupštine opštine, potpredsjednika skupštine opštine, zamjenika načelnika opštine, sekretara skupštine opštine i članove stalnih i povremenih radnih tijela skupštine opštine,
 - obrazuje stručnu službu za potrebe skupštine i njenih radnih tijela,
 - odlučuje o zaduženju opštine,
 - usvaja poslovnik,
 - razmatra godišnji izvještaj o radu načelnika opštine i o istom zauzima svoj stav,
 - odlučuje o pokretanju inicijative za opoziv načelnika opštine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor načelnika opštine,
 - osniva preduzeća i ustanove komunalnih i drugih djelatnosti za obavljanje poslova od interesa za opštinu i upravlja istim u skladu sa zakonom,

- raspisuje javni zajam i samodoprinos,
- raspisuje referendum,
- daje mišljenje o metodologiji za utvrđivanje naknade za vršenje povjerenih poslova i
- vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Član 31.

Skupštinu opštine čine opštinski odbornici koji se biraju na period od četiri godine.

Broj odbornika skupštine opštine utvrđuje se statutom opštine, u skladu sa Izbornim zakonom.

Član 32.

Skupština opštine odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti većinom glasova odbornika, osim kada je drugačije propisano zakonom i statutom opštine.

Član 33.

Predsjednik skupštine opštine zastupa i predstavlja skupštinu opštine, saziva sjednice skupštine i njima predsjedava.

Potpredsjednik skupštine opštine obavlja poslove utvrđene statutom i poslovnikom skupštine opštine i zamjenjuje predsjednika skupštine opštine u slučaju njegove spriječenosti.

Član 34.

Skupština opštine bira i imenuje sekretara skupštine na vrijeme trajanja mandata skupštine, iz reda diplomiranih pravника, sa odgovarajućim iskustvom i položenim stručnim ispitom za rad u administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave ili pravosudnim ispitom.

Sekretar skupštine opštine rukovodi stručnom službom skupštine opštine i obavlja druge poslove utvrđene statutom i poslovníkom skupštine opštine.

Član 35.

Na prijedlog načelnika opštine, odnosno gradonačelnika, skupština opštine bira i imenuje načelnike odjeljenja administrativne službe jedinice lokalne samouprave, na vrijeme trajanja mandata skupštine opštine.

Načelnik odjeljenja rukovodi odjeljenjem i odgovara za njegov rad.

Za načelnika odjeljenja može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu, pet godina radnog iskustva u struci i druge uslove utvrđene zakonom i pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Načelnik odjeljenja za svoj rad odgovara načelniku opštine, odnosno gradonačelniku.

Član 36.

Skupština opštine može za izvršenje svojih zadataka osnivati stalne i povremene komisije, odbore i savjete kao radna tijela skupštine.

Broj članova stalnih radnih tijela utvrđuje se poslovníkom skupštine opštine.

Članovi radnih tijela skupštine opštine imaju pravo naknade u skladu sa odlukom skupštine opštine.

Član 37.

Način rada, sazivanje, utvrđivanje dnevnog reda, odlučivanje i druga pitanja značajna za rad skupštine i radnih tijela, uređuju se poslovníkom skupštine opštine.

Sjednice skupštine opštine održavaju se u sekularnom ambijentu.

2.2 Funkcioneri opštine

Član 38.

Funkcioneri opštine u smislu ovog zakona su:

1. Načelnik opštine,
2. Zamjenik načelnika opštine,
3. Predsjednik skupštine opštine,
4. Potpredsjednik skupštine opštine.

Član 39.

Plate i druga prava opštinskim funkcionerima utvrđuju se odlukom skupštine opštine u skladu sa Zakonom o statusu opštinskih funkcionera.

2.3 Načelnik opštine

Član 40.

Načelnik opštine zastupa i predstavlja opštinu, nosilac je izvršne vlasti u opštini.

Načelnik rukovodi opštinskom administrativnom službom i odgovoran je za njen rad.

Član 41.

Načelnik ima zamjenika koji mu pomaže u vršenju dužnosti.

Zamjenika načelnika bira skupština opštine, na prijedlog načelnika, u postupku predviđenom za izbor predsjednika skupštine opštine, utvrđen statutom i poslovníkom skupštine opštine.

Mandat zamjenika načelnika traje do kraja mandata načelnika opštine, odnosno skupštine opštine.

Procedura izbora, opoziva i razrješenja zamjenika načelnika reguliše se statutom opštine.

Zamjenik načelnika izvršava dužnosti koje mu/joj povjeri načelnik.

Zamjenik načelnika zamjenjuje načelnika i djeluje u njegovo/njeno ime kada je ovaj drugi odsutan ili spriječen u izvršavanju svojih dužnosti.

Član 42.

Načelnika opštine biraju građani na opštim neposrednim izborima za period od četiri godine u skladu sa Izbornim zakonom.

Razrješenje prije isteka mandata i opoziv načelnika opštine provodi se u skladu sa Izbornim zakonom.

U slučaju ostavke i trajne spriječenosti načelnika da obavlja funkciju, a preostalo je više od godinu dana mandata, raspisuju se izbori u roku od 60 dana.

Član 43.

Nadležnosti načelnika opštine su sljedeće:

- predlaže statut opštine,
- predlaže odluke i druga opšta akta skupštini,
- izrađuje nacrt i podnosi skupštini na usvajanje godišnji budžet, godišnji bilans stanja, ekonomski plan, razvojni plan, investicioni program, prostorni i urbanistički plan i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući i korištenje javnog zemljišta,
- obavještava skupštinu o svim pitanjima iz nadležnosti opštine, njenih prava i obaveza,
- provodi lokalnu politiku u skladu sa odlukama skupštine, izvršava lokalni budžet i obezbjeđuje primjenu odluka i drugih akata skupštine,
- izvršava zakone i druge propise republike i grada čije je izvršenje povjereno opštini,
- donosi odluku o osnivanju opštinske administrativne službe,

- donosi pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta opštinske administrativne službe,
- donosi plan civilne zaštite opštine i obezbjeđuje njegovu realizaciju,
- realizuje saradnju opštine sa drugim opštinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama, u skladu sa odlukama i zaključcima skupštine opštine i njenih odgovarajućih radnih tijela,
- daje saglasnost na statute i druga opšta akta preduzeća i ustanova čiji je osnivač opština,
- podnosi izvještaj skupštini o svom radu i radu opštinske administrativne službe,
- pokreće inicijativu da se do odluke nadležnog suda obustavi od izvršenja propis skupštine opštine, opšti ili pojedinačni akt, ako smatra da je suprotan Ustavu i zakonu,
- zaključuje ugovore u ime opštine, u skladu sa aktima skupštine opštine,
- rješava u drugom stepenu po žalbi na prvostepena rješenja opštinske administrativne službe, ukoliko za rješavanje nisu nadležni republički organi,
- odgovoran je za zakonitost svih akata koje predlaže skupštini opštine,
- donosi odluke o raspolaganju novčanim sredstvima na način utvrđen statutom i
- obavlja druge poslove utvrđene zakonom i statutom opštine.

2.4 Opštinska administrativna služba

Član 44.

Načelnik opštine ima slobodu da samostalno utvrdi strukturu i unutrašnju organizaciju opštinske administrativne službe u zakonom utvrđenim opštim granicama.

Opštinska administrativna služba se organizuje i djeluje u skladu sa kriterijima efikasnosti, djelotvornosti i ekonomičnosti;

koji obuhvataju, između ostalog, poštivanje sljedećih najvažnijih principa:

- objedinjavanje istih ili sličnih, odnosno međusobno povezanih poslova u odgovarajuće organizacione jedinice,
- zakonito i blagovremeno odlučivanje o pravima i obavezama i na zakonu zasnovanim pravnim interesima fizičkih i pravnih lica,
- stručno i racionalno obavljanje poslova i ostvarivanje odgovornosti zaposlenih i postavljenih lica za njihovo obavljanje,
- efikasno rukovođenje organizacionim jedinicama i stalni nadzor nad obavljanjem poslova.

Kod donošenja pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta opštinske administrativne službe, načelnik opštine vodi računa o finansijskim ograničenjima i javnom interesu kada se radi o administrativnim troškovima, i uzima u obzir smjernice koje izdaje Vlada u cilju unapređenja ekonomičnosti rada opštinske administrativne službe.

Član 45.

Poslovi opštinske administrativne službe su:

- izvršavanje i provođenje propisa skupštine opštine i načelnika opštine,
- pripremanje nacрта odluka i drugih akata koje donosi skupština opštine i načelnik opštine,
- izvršavanje i provođenje zakona i drugih propisa i obezbjeđenje vršenja poslova čije je izvršenje povjereno opštini i
- vršenje stručnih i drugih poslova koje im povjeri skupština opštine i načelnik opštine.

Član 46.

Sukob nadležnosti između opštinske administrativne službe i organizacija koje vrše poslove od interesa za opštinu rješava načelnik opštine.

Član 47.

O izuzeću službenog lica opštinske administrativne službe odlučuje načelnik opštine.

Član 48.

Radi efikasnijeg izvršavanja zakonskih i statutarnih obaveza opštinske administrativne službe, načelnik opštine može u pojedinim naseljenim mjestima obrazovati mjesne kancelarije.

Član 49.

Zaposleni u opštinskoj administrativnoj službi obavljaju stručne i druge poslove za potrebe skupštine i načelnika opštine, kao i poslove republičke uprave, koji su zakonom povjereni opštini.

Prava i obaveze zaposlenih u opštinskoj administrativnoj službi ostvaruju se u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

2.5 Nadzorni odbor

Član 50.

Skupština opštine može obrazovati nadzorni odbor kao stalno radno tijelo koje je nadležno za:

- kontrolu javne potrošnje u opštini i
- nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem imovinom opštine.

Član 51.

Nadzorni odbor svoje izvještaje, preporuke i prijedloge podnosi organima opštine.

Organi opštine razmatraju izvještaje, preporuke i prijedloge iz stava 1. ovog člana i preduzimaju mjere u okviru svoje nadležnosti.

Član 52.

Rad nadzornog odbora je javan.

Nadzorni odbor je u svom radu dužan čuvati lične podatke, službene i poslovne tajne utvrđene odgovarajućim propisima i poštovati dostojanstvo, dobro ime i integritet pojedinca.

Član 53.

Članove nadzornog odbora imenuje skupština opštine iz reda stručnjaka ekonomske i pravne struke.

Za članove nadzornog odbora ne mogu se imenovati načelnik opštine i zamjenik načelnika, odbornici skupštine opštine, poslanici Narodne skupštine Republike Srpske, poslanici Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, članovi Vlade Republike Srpske i Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, javni službenici, službenici opštinske administrativne službe i ostala lica koja bi mogla imati sukob interesa.

Član 54.

Načelnik opštine i skupština opštine obezbjeđuju da nadzorni odbor ima omogućen pristup svim administrativnim aktima i dokumentima koje treba ispitati da bi ispunio svoju funkciju, uz uvažavanje svih zakonom utvrđenih ograničenja.

III GRAD

Član 55.

Grad se može uspostaviti zakonom na urbanom području koje čini koherentnu geografsku, socijalnu, ekonomsku, istorijsku i teritorijalnu cjelinu sa odgovarajućim nivoom razvoja.

Član 56.

Grad koji u svom sastavu nema više opština ima nadležnosti koje se ovim zakonom dodjeljuju opštini.

Zakonom se gradu mogu dodijeliti i dodatne nadležnosti.

Član 57.

Grad koji u svom sastavu ima više opština:

- ima cjelokupne regulatorne nadležnosti na planu urbanog planiranja, korištenja zemljišta, zaštite okoline, i urbanističkih planova;
- izvršava sve nadležnosti koje su zakonom dodijeljene opštinama na području vodosnabdijevanja, kanalizacije, javnog transporta, upravljanja otpadom, srednjeg obrazovanja, zdravstvene zaštite, turizma i trgovine, protivpožarne i civilne zaštite;
- prikuplja i naplaćuje sopstvene prihode i upravlja gradskom imovinom;
- organizuje inspekcijski nadzor koji se zakonom dodjeljuje opštini;
- provodi zakone i propise grada;
- uspostavlja odgovarajuće mehanizme koordinacije kojima se osigurava da opštine u njegovom sastavu ostvaruju svoje funkcije na koherentan i efikasan način i
- ostvaruje i ostale nadležnosti utvrđene zakonom i statutom grada.

Član 58.

Opštine u sastavu grada imaju pravo da obavljaju sve nadležnosti opštine koje zakonom ili statutom nisu dodijeljene gradu.

Statutom grada i statutima opština u njegovom sastavu uređuju se pitanja iz stava 1. ovog člana.

Član 59.

Poslovi državne uprave mogu se prenijeti na grad zakonom, nakon obavljenih konsultacija sa organima grada i na osnovu, naročito, sljedećih elemenata:

- prirode i sadržaja poslova;
- broja stanovnika, veličine područja i finansijskih mogućnosti grada;
- interesa da se odlučivanje približi građanima, u skladu sa principom subsidijarnosti i
- sposobnosti organa grada da uspješno izvršavaju svoje nadležnosti.

Prenošenje poslova državne uprave na grad biće praćeno dodjelom finansijskih sredstava i obezbjeđivanjem drugih potrebnih uslova za njihovo efikasno izvršavanje.

Član 60.

Ako nije drugačije propisano zakonom, odredbe ovog zakona koje se odnose na opštine primjenjuju se i na grad.

Član 61.

Opština koja ispunjava uslove predviđene članom 55. može zatražiti da joj se dodijeli status grada.

Odluku o pokretanju procedure iz stava 1. ovog člana donosi skupština opštine.

Odluka iz stava 2. ovog člana dostavlja se Vladi, a sadrži relevantne informacije i podatke koji opravdavaju zahtjev i prijedlog dopunskih zadataka koji se mogu dodijeliti ili prenijeti gradu.

Vlada razmatra zahtjev i ukoliko su ispunjeni uslovi, podnosi Narodnoj skupštini nacrt zakona o gradu.

Član 62.

Dvije ili više susjednih opština koje čine jedinstveno urbano područje i ispunjavaju druge uslove iz člana 55., mogu zatražiti da im se dodijeli status grada.

Odluka za pokretanje procedure iz stava 1. ovog člana usvaja se na referendumu koji se organizuje u svakoj zainteresovanoj opštini u skladu sa zakonom.

U slučaju pozitivnog rezultata na referendumu iz stava 2. ovog člana, u svim zainteresovanim opštinama, skupštine opština nastavljaju postupak i dostavljaju zahtjev Vladi.

Uz zahtjev se dostavljaju:

- odgovarajuće informacije i podaci kojima se opravdava zahtjev;
- nacrt statuta grada u kojem se detaljno navode nadležnosti koje će izvršavati organi grada i finansijski aranžmani između grada i opština u njegovom sastavu;
- popis imovine koja pripada gradu i
- prijedlozi dopunskih zadataka koji se mogu dodijeliti ili delegirati na grad.

Vlada razmatra zahtjev i ukoliko su ispunjeni uslovi, podnosi Narodnoj skupštini nacrt zakona o gradu.

IV IMOVINA I FINANSIRANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 63.

Sva pokretna i nepokretna imovina potrebna za izvršavanje obaveznih funkcija jedinica lokalne samouprave, dodjeljuje se jedinicama lokalne samouprave u vlasništvo, a nju između ostalog čine objekti komunalne infrastrukture, poslovni i drugi objekti javnih komunalnih preduzeća, čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, odnosno objekti koji su finansirani iz budžeta jedinice lokalne samouprave ili putem samodoprinosa građana, druga imovina koju je jedinica lokalne samouprave stekla kao pravni sljednik ustanova i institucija koje su prestale da postoje.

Postupak utvrđivanja i prenosa imovine iz stava 1. ovog člana uređuje se posebnim zakonom.

Svaki prenos neke nove obavezne funkcije na jedinice lokalne samouprave praćen je dodjelom imovine koja je potrebna za izvršenje tih funkcija.

Jedinice lokalne samouprave imaju u vlasništvu, koriste i raspoložu svojom imovinom u skladu sa zakonom, a u interesu lokalnog stanovništva.

Član 64.

Finansijski resursi jedinica lokalne samouprave su srazmjerni njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prenos novih funkcija praćen je dodjelom finansijskih sredstava potrebnih za njihovo efikasno izvršavanje.

Jedinice lokalne samouprave konsultuju se na odgovarajući način o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu uticati na finansijske aranžmane lokalne samouprave.

Budžet jedinice lokalne samouprave prioritarno usmjerava raspoložive resurse na pokrivanje troškova obaveznih funkcija.

Član 65.

Prihodi lokalne samouprave uključuju:

a) Lokalne poreze:

- porez na nekretnine,
- porez na prihod od poljoprivrede i šumarstva,
- porez na dobit od igara na sreću i
- ostali lokalni porezi utvrđeni zakonom.

b) Lokalne takse:

- opštinske administrativne takse,
- takse za komunalije i
- ostale lokalne takse utvrđene zakonom.

v) Lokalne naknade:

- naknadu za uređenje građevinskog zemljišta,
- naknade za korištenje prirodnih i drugih dobara od opšteg interesa,

- naknada za prostorno i urbanističko planiranje i
- ostale lokalne naknade.

g) Prihode od imovine:

- prihodi od najma,
- prihodi od kamata,
- prihodi od prodaje imovine koja ne ugrožava javne funkcije i nadležnosti opštine.

d) Prihode od samodoprinosu.

đ) Prihode od novčanih kazni izrečenih u prekršajnom postupku, utvrđenih aktima opština.

e) Ostale zakonom utvrđene prihode.

Član 66.

Vlastiti izvori prihoda lokalne samouprave utvrđuju se zakonom.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na dovoljne sopstvene finansijske resurse, kojim lokalni organi mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.

Jedan dio finansijskih resursa jedinice lokalne samouprave ostvaruju od lokalnih poreza i taksa čiju stopu ima pravo utvrditi u okviru zakona.

Sva sredstva iz vlastitih izvora prihoda jedinice lokalne samouprave pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave.

Član 67.

Zakonom se utvrđuje raspodjela sredstava između Republike i jedinica lokalne samouprave, u skladu sa stepenom razvijenosti opština. Cilj raspodjele je da se dopunjavaju vlastiti izvori

finansiranja jedinica lokalne samouprave, kako bi se obezbijedilo efikasno izvršavanje njihovih nadležnosti.

Raspodjela sredstava iz stava 1. ovog člana je stabilna i takva da se može planirati iznos sredstava kojim organi jedinice lokalne samouprave raspolžu od jedne do druge godine.

Pravila za redistribuciju sredstava iz budžeta Republike Srpske na jedinice lokalne samouprave zasnivaju se na objektivnim, transparentnim i potvrdivim kriterijima koje utvrdi Narodna skupština.

Prema kriterijima iz prethodnog stava, jedinice lokalne samouprave dijele se na:

- razvijene opštine,
- srednje razvijene opštine,
- nerazvijene opštine i
- izrazito nerazvijene opštine.

Stepen razvijenosti opština utvrđuje Vlada, na osnovu kriterija koje utvrdi Narodna skupština.

Kriteriji za utvrđivanje stepena razvijenosti, donose se svake tri godine. Stepen razvijenosti opština utvrđuje se do 30. septembra tekuće godine za narednu godinu.

Republika pruža posebnu podršku finansijski nerazvijenim i izrazito nerazvijenim opštinama, uvodeći odgovarajuće procedure ujednačenja ili druge ekvivalente, da bi se ispravile posljedice nejednake distribucije potencijalnih izvora finansiranja i finansijskog opterećenja koji moraju podržavati. Ovakve procedure ne umanjuju diskreciona ovlaštenja koje jedinice lokalne samouprave izvršavaju u okviru vlastitih nadležnosti.

Član 68.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo da uzimaju kredite u skladu sa procedurama i u granicama utvrđenim zakonom.

Član 69.

Sredstva za finansiranje povjerenih poslova jedinice lokalne samouprave utvrđuju se u okviru budžeta Republike.

Visina sredstava iz stava 1. ovog člana utvrđuje se u zavisnosti od vrste, složenosti i obima povjerenih poslova.

Isplatu sredstava po ovom osnovu vrši Ministarstvo finansija, na osnovu ispostavljenog računa odnosno jedinice lokalne samouprave.

Metodologiju utvrđivanja visine sredstava za vršenje povjerenih poslova propisuje Vlada na prijedlog Ministarstva finansija i Ministarstva uprave i lokalne samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje jedinica lokalne samouprave.

Član 70.

U pogledu visine sredstava za obavljanje povjerenih poslova, u slučaju spora jedinice lokalne samouprave, odnosno Vlada, mogu pokrenuti spor pred arbitražom.

Arbitraža se sastoji od jednakog broja predstavnika jedinice lokalne samouprave i Vlade.

Arbitraža utvrđuje pravila po kojima će se voditi postupak.

Odluka postignuta arbitražom je konačna i izvršna.

Ako se spor ne riješi arbitražom, odlučuje Vrhovni sud Republike Srpske u upravnom sporu.

V AKTI ORGANA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 71.

Jedinica lokalne samouprave ima statut.

Statutom se uređuju poslovi jedinice lokalne samouprave, organizacija i rad organa jedinice lokalne samouprave, akti, finansiranje, učešće građana u lokalnoj samoupravi, saradnja jedinice lokalne samouprave sa drugim jedinicama, postupak za donošenje i promjenu statuta i druga pitanja utvrđena zakonom.

Član 72.

Organi jedinice lokalne samouprave u vršenju poslova iz svoje nadležnosti donose: statut, poslovnik, odluke, pravilnike, naredbe, rješenja, uputstva, zaključke, preporuke i rezolucije.

Skupština jedinice lokalne samouprave donosi statut, poslovnik, odluke, zaključke, preporuke i rezolucije.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, u vršenju poslova donose odluke, pravilnike, naredbe, uputstva, rješenja i zaključke.

Član 73.

Prijedlog za donošenje akta iz nadležnosti skupštine jedinice lokalne samouprave mogu podnijeti načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, svaki odbornik, radna tijela skupštine i 10% birača ili 1000 birača sa područja jedinice lokalne samouprave.

Inicijativu za donošenje akata iz nadležnosti organa jedinice lokalne samouprave, mogu pokrenuti građani i udruženja građana, u skladu sa postupkom predviđenim statutom jedinice lokalne samouprave.

Član 74.

Prijedlog za donošenje, izmjene i dopune statuta mogu podnijeti načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, najmanje 1/3 odbornika skupštine jedinice lokalne samouprave i 20% birača ili 1500 birača sa područja jedinice lokalne samouprave.

Član 75.

Odluke i drugi opšti akti organa jedinice lokalne samouprave objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Pojedinačni akti organa jedinice lokalne samouprave objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave u skladu sa statutom.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, dostavljaju Ministarstvu uprave i lokalne samouprave službeni glasnik u roku od 15 dana od dana njihovog objavljivanja.

VI JAVNOST RADA ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 76.

Organi jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju javnost rada redovnim davanjem informacija sredstvima javnog informisanja, redovnim održavanjem konferencija za štampu, redovnim objavljivanjem podataka o broju zaposlenih u administrativnoj službi po kategoriji osoblja, obezbjeđivanjem uslova za neometano informisanje javnosti o izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti, i o svim promjenama organizacije, djelokruga poslova, rasporeda radnog vremena i drugim promjenama u organizaciji i radu administrativne službe.

Objavljivanje određenih izvještaja može se uskratiti samo kada je to propisano zakonom.

Skupština jedinice lokalne samouprave usvaja odluke o uskraćivanju informacija u skladu sa zakonom.

Organi jedinice lokalne samouprave podnose javnosti godišnje izvještaje u kojima se porede postignuti rezultati sa planiranim programskim ciljevima.

Član 77.

Obavještenja i informacije o obavljanju poslova organa jedinice lokalne samouprave mogu davati načelnik opštine, odnosno gradonačelnik i predsjednik skupštine opštine, odnosno grada.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, može za davanje odgovarajućih informacija ovlastiti pojedine službenike.

Ovlašteni službenici iz stava 2. ovog člana su lično odgovorni za tačnost i pravovremenost informacija. Neovlašteno davanje

informacija ili davanje netačnih informacija predstavlja težu povredu službene dužnosti.

Član 78.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, predsjednik skupštine opštine, odnosno grada, ili ovlašteni službenik, redovno organizuju konferencije za štampu o pitanjima izvršavanja poslova u nadležnosti lokalnih organa.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, može odlučiti da se u postupku pripreme i donošenja opšteg akta objavi njegov tekst u svim fazama donošenja putem sredstava javnog informisanja, kao i da se odredi rok za davanje pismenih primjedbi na odnosni tekst opšteg akta.

Član 79.

Organi jedinice lokalne samouprave dužni su svoj rad i poslovanje urediti na način da fizička i pravna lica mogu na jednostavan i efikasan način ostvarivati svoja Ustavom zagarantovana prava i zakonom zaštićene interese, te ispunjavati svoje dužnosti.

Član 80.

Organi jedinice lokalne samouprave dužni su omogućiti fizičkim i pravnim licima podnošenje prigovora i pritužbi na rad organa jedinica lokalne samouprave, kao i na nepravilan odnos službenika administrativne službe kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa, ili izvršavanja svojih dužnosti.

Na podnešene prigovore i pritužbe načelnik opštine ili gradonačelnik, dužni su fizičkim i pravnim licima dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora ili pritužbe.

Prigovore, odnosno pritužbe na rad načelnika opštine, odnosno gradonačelnika, razmatra skupština opštine, odnosno skupština grada, i o njima zauzima stav.

Član 81.

Sjednice skupštine, komisija, odbora i savjeta su javne, ako nije drugačije predviđeno zakonom.

Sjednici skupštine jedinice lokalne samouprave mogu prisustvovati zainteresovani građani, na način i pod uslovima propisanim poslovníkom skupštine.

Član 82.

Na zgradama u kojima su smješteni organi jedinice lokalne samouprave mora biti istaknut naziv organa.

Na prikladnom mjestu u zgradi mora biti istaknut raspored prostorija organa jedinice lokalne samouprave.

Na ulazu u službene prostorije moraju biti istaknuta lična imena službenika i oznaka poslova koje obavljaju.

VII ADMINISTRATIVNI NADZOR NAD RADOM JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 83.

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave (u daljem tekstu: Ministarstvo) je nadležno za vršenje administrativnog nadzora nad radom organa jedinica lokalne samouprave.

Administrativni nadzor nad radom organa jedinica lokalne samouprave vrši se samo u zakonom utvrđenim slučajevima.

Administrativni nadzor nad radom organa jedinica lokalne samouprave ne može ograničiti njihovo pravo da nezavisno i u skladu sa zakonom upravljaju javnim poslovima koji spadaju u njihove samostalne nadležnosti.

Nadzor nad izvršenjem poslova iz samostalnog djelokruga organa jedinica lokalne samouprave ograničava se na zakonitost preduzetih radnji.

Nadzor u odnosu na zakonitost i ekspeditivnost donesenih odluka može se izvršavati u odnosu na zadatke čija je realizacija prenesena na organe jedinica lokalne samouprave. Republički organi uprave mogu u okviru svog djelokruga vršiti nadzor nad ekspeditivnošću odluka organa jedinica lokalne samouprave.

Intervencija nadzornog organa ostvaruje se u obimu koji je proporcionalan značaju interesa koji se njome namjerava zaštititi.

Postupak administrativnog nadzora nad radom organa jedinica lokalne samouprave koji nije regulisan ovim zakonom, vrši se u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

Član 84.

Predmet nadzora zakonitosti su:

- a) opšti akti, koje donosi skupština jedinice lokalne samouprave,
- b) normativni akti načelnika jedinice lokalne samouprave,
- v) odluke koje se odnose na organizaciju javnih tendera i dodjelu opštinskog zemljišta,
- g) odluke o prijemu na rad i prestanku rada zaposlenih u administrativnoj službi,
- d) odluke o finansijskoj obavezi od 10.000 KM ili više i
- đ) akti doneseni u postupku provođenja povjerenih poslova državne uprave.

Ministarstvo vrši nadzor nad aktima iz stava 1. ovog člana u roku od 90 dana od dana njihovog donošenja.

Član 85.

Skupština jedinice lokalne samouprave može tražiti od Ministarstva da kontroliše zakonitost akata koje donosi načelnik opštine.

Načelnik jedinice lokalne samouprave može tražiti od Ministarstva da kontroliše zakonitost nekog akta kojeg donese skupština.

Zahtjev se podnosi u roku od 30 dana od usvajanja osporenog akta.

Organ koji podnosi zahtjev ukazuje na zakonske osnove na osnovu kojih se osporava akt.

Ministarstvo, u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva, postupa u skladu sa članom 87. ovog zakona.

Član 86.

Pravno ili fizičko lice koje smatra da su njegova prava ili pravni interesi povrijeđeni aktom organa jedinice lokalne samouprave može tražiti da Ministarstvo obavi nadzor nad zakonitošću odnosnog akta.

Zahtjev se podnosi u roku od 30 dana od dana saznanja o osporenom aktu, odnosno najkasnije u roku od godinu dana.

Ministarstvo, u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva, postupa u skladu sa članom 87. ovog zakona.

Član 87.

Ako Ministarstvo smatra da je akt organa jedinica lokalne samouprave nezakonit, obavijestit će donosioca akta o osnovama za nezakonitost osporenog akta i zatražiti da se izmijeni, ukine ili poništi osporeni akt, u roku od 30 dana od dana dostavljanja osporenog akta.

Organ jedinice lokalne samouprave mijenja, ukida ili poništava osporeni akt u roku od 45 dana od dana prijema obavijesti iz stava 1. ovog člana.

U slučaju odbijanja zahtjeva iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo će osporiti odnosni akt na nadležnom sudu, u roku od 30 dana od prijema obavijesti o odluci.

U slučaju da organ ne donese odluku po zahtjevu iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo će osporiti akt na nadležnom sudu u roku od 60 dana od dana kad je otpremljena obavijest iz stava 1. ovog člana.

Član 88.

Ako Ministarstvo smatra da određeni akt može imati ozbiljne posljedice, ili postoji rizik od nenadoknadive štete, može da ospori odnosni akt na nadležnom sudu.

Ministarstvo će odmah nakon saznanja o aktu iz stava 1. ovog člana obavijestiti njegovog donosioca da započinje postupak nadzora.

Vlada će na prijedlog Ministarstva, do odluke nadležnog suda, obustaviti od izvršenja propis, opšti ili pojedinačni akt organa jedinice lokalne samouprave, ako smatra da je u suprotnosti sa Ustavom i zakonom i ozbiljno ugrožava javni interes i predstavlja rizik od nanošenja nepopravljive štete. Odgovarajuću odluku Vlada će donijeti u roku od 8 dana.

Član 89.

Republički organi koji su nadležni za vršenje nadzora nad ekspeditivnošću akata koje donesu organi jedinice lokalne samouprave u okviru ovlaštenja u vršenju povjerenih poslova, imaju pravo tražiti, u roku od 15 dana od saznanja za osporeni akt, da organi jedinica lokalne samouprave izmijene, ukinu ili ponište osporeni akt na osnovu uvažavanja ekspeditivnosti.

Ako organi jedinica lokalne samouprave ne postupe u skladu sa zahtjevom iz stava 1. ovog člana, republički organi, nadležni za vršenje nadzora nad ekspeditivnošću, će usvojiti odnosni akt umjesto organa jedinica lokalne samouprave.

Organ koji vrši nadzor će obavijestiti organe jedinice lokalne samouprave o odluci koju donese u roku od 8 dana od dana donošenja odluke.

Ako organ jedinice lokalne samouprave smatra da je odluka koju je donio organ u vršenju nadzora nezakonita, ima pravo da kod nadležnog suda protiv iste odluke pokrene upravni spor u roku od 30 dana od prijema obavještenja o donijetoj odluci. Organ jedinice lokalne samouprave će obavijestiti organ koji vrši nadzor da je pokrenuo upravni spor kod nadležnog suda.

Ukoliko organ jedinice lokalne samouprave smatra da usvajanje akta od strane organa koji vrši nadzor može dovesti do nanošenja nepopravljive štete, može zatražiti od nadležnog suda da obustavi od izvršenja navedeni akt ili da donese neke druge administrativne mjere. Organ jedinice lokalne samouprave će obavijestiti organ koji vrši nadzor o svom zahtjevu za donošenje privremenih administrativnih mjera.

Sud donosi odluku o obustavljanju od izvršenja osporenog akta, odnosno donosi druge privremene administrativne mjere u roku od 8 dana od podnošenja zahtjeva i nakon razmatranja argumenata svih zainteresovanih strana.

Član 90.

Organ jedinice lokalne samouprave dostavlja organu koji vrši nadzor, u roku od 10 dana od podnošenja zahtjeva, kopije svih dokumenata i sve druge informacije koje se odnose na osporeni akt.

Načelnik opštine i sekretar skupštine opštine su nadležni za dostavljanje dokumenata i informacija nadležnim organima.

Organ jedinice lokalne samouprave dužan je dopustiti vršenje nadzora u službenim prostorijama, staviti na uvid traženu dokumentaciju i dati sva potrebna objašnjenja na postavljena pitanja organu koji vrši nadzor.

Republički organ koji vrši nadzor ne može davati direktne instrukcije službenicima lokalne administrativne službe.

Član 91.

U slučaju da organ jedinice lokalne samouprave duže vrijeme ne izvršava svoje nadležnosti u skladu sa zakonom, i time ugrožava ostvarivanje osnovnih prava građana, Ministarstvo će upozoriti nadležni organ jedinice lokalne samouprave i zatražiti preduzimanje odgovarajućih mjera.

Ako organ jedinice lokalne samouprave ne preduzme odgovarajuće mjere u roku od 8 dana od dana upozorenja,

Ministarstvo će podnijeti tužbu nadležnom sudu, koji će u roku od 8 dana izreći odgovarajuće privremene mjere kojima će se obezbijediti izvršavanje osporenih nadležnosti nakon razmatranja argumenata svih zainteresovanih strana.

Organ jedinice lokalne samouprave može osporiti radnje Ministarstva iz stava 1. i 2. ovog člana i žaliti se na odluku nadležnog suda o privremenim administrativnim mjerama.

Član 92.

Ministarstvo do kraja marta podnosi izvještaj o izvršenom administrativnom nadzoru nad radom organa jedinice lokalne samouprave izvršenom tokom prethodne godine.

Izvještaj se podnosi Vladi, Narodnoj skupštini Republike Srpske i javnosti.

VIII SARADNJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 93.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo, da u obavljanju svojih dužnosti međusobno sarađuju, radi izvršavanja poslova od zajedničkog interesa.

O oblicima i načinu saradnje iz stava 1. ovog člana, jedinice lokalne samouprave zaključuju sporazum.

Član 94.

Jedinice lokalne samouprave mogu se udruživati u Savez opština i gradova Republike Srpske, radi unapređenja i zaštite njihovih zajedničkih interesa.

Savez opština i gradova Republike Srpske iz stava 1. ovog člana može pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih vlasti i sarađivati sa odgovarajućim udruženjima lokalnih vlasti Federacije BiH i u inostranstvu u skladu sa zakonom.

Član 95.

Jedinice lokalne samouprave mogu pristupiti domaćim i međunarodnim udruženjima lokalnih vlasti i saradivati sa odgovarajućim jedinicama lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i u inostranstvu u skladu sa zakonom.

IX ZAŠTITA PRAVA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 96.

Organi jedinice lokalne samouprave mogu pred nadležnim sudom da pokrenu postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti zakona, propisa i drugih opštih i pojedinačnih akata kojima se povređuju prava jedinice lokalne samouprave.

Član 97.

Ako organ jedinice lokalne samouprave smatra da je radnjom, opštim ili pojedinačnim aktom državnog organa učinjena povreda zakonom garantovanih prava jedinice lokalne samouprave može podnijeti u roku od 30 dana od dana saznanja zahtjev nadležnom sudu za zaštitu prava jedinice lokalne samouprave.

Nadležni sud može poništiti akt organa iz stava 1. ovog člana, zabraniti dalje vršenje radnje ili odbiti zahtjev za zaštitu prava.

U postupku za rješavanje po zahtjevu shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje postupak u upravnim sporovima.

X OBLICI NEPOSREDNOG UČEŠĆA GRAĐANA U LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Član 98.

U interesu lokalnog stanovništva, jedinice lokalne samouprave razvijaju odgovarajuće oblike direktnog učešća građana koji nisu izričito zabranjeni zakonom.

Član 99.

Oblici neposrednog učešća građana u lokalnoj samoupravi su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- mjesna zajednica,
- paneli građana,
- šeme prijedloga, “sati građana” u skupštinama opština i
- drugi oblici koji nisu zabranjeni zakonom.

Član 100.

Građani neposredno učestvujući u lokalnoj samoupravi odlučuju o:

- izgradnji komunalnih objekata, načinu obezbjeđivanja finansijskih sredstava za izgradnju tih objekata, kao i o načinu korištenja i upravljanja tim objektima,
- pokretanju inicijative za donošenje i izmjenu propisa i opštih akata iz nadležnosti lokalne zajednice,
- upućivanju preporuka i prigovora na rad organa lokalne samouprave,
- pokretanju inicijative za izdvajanje i pripajanje naseljenih mjesta iz sastava opštine,
- kao i o drugim pitanjima utvrđenim statutom lokalne zajednice.

Član 101.

Građani odlučuju putem referenduma u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Član 102.

Zbor građana može sazvati načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, predsjednik skupštine opštine, odnosno grada,

predsjednik savjeta mjesne zajednice i svaki odbornik na području mjesne zajednice na kojoj ima prebivalište.

Sazivanje i način rada zbora građana reguliše se posebnom odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice dužan je sazvati zbor građana na pismeni zahtjev najmanje 50 birača.

Član 103.

Građani jedinice lokalne samouprave pokreću inicijativu za:

- donošenje ili promjenu statuta jedinice lokalne samouprave,
- donošenje ili promjenu akta kojim se uređuje određeno pitanje iz samostalnog djelokruga i
- raspisivanje referenduma.

Skupština je dužna da u roku od 60 dana od dana dobijanja inicijative iz stava 1. ovog člana obavi raspravu i građanima dostavi obrazložen odgovor.

Član 104.

Skupština jedinice lokalne samouprave ima dužnost da razmotri svaku inicijativu koju dobije, pod uslovom da je pokrenuta na način i u obliku propisanim statutom jedinice lokalne samouprave. Inicijativa mora sadržavati određeni broj potpisa građana. Broj potpisa će se utvrditi statutom, ali ne može biti manji od 5% ili 500 birača niti veći od 7% ili 700 birača, od ukupnog broja glasača.

Organi jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju javnu raspravu o nacrtu statuta, nacrtu odluka o budžetu i o drugim aktima utvrđenim zakonom i statutom.

Član 105.

Postupak i način neposrednog izjašnjavanja građana utvrđuje se statutom jedinice lokalne samouprave.

1. Mjesne zajednice

Član 106.

Područje jedinice lokalne samouprave može se podijeliti na mjesne zajednice ako je to zasnovano na prostornim, istorijskim, privrednim ili kulturnim razlozima i ako je to u interesu stanovnika jedinice lokalne samouprave.

Interes stanovnika za obrazovanje mjesne zajednice utvrđuje se na zboru građana.

Član 107.

Mjesna zajednica se obrazuje odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave.

Odlukom iz stava 1. ovog člana utvrđuje se: naziv, područje, poslovi koje vrši mjesna zajednica i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 108.

Mjesna zajednica ima savjet, koji broji najviše 11 članova.

Predsjednika i članove savjeta mjesne zajednice biraju birači koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice, neposredno na zboru građana na način propisan statutom jedinice lokalne samouprave.

Predsjednik i članovi savjeta mogu biti razriješeni dužnosti i prije isteka mandata u skladu sa odredbama statuta jedinice lokalne samouprave.

Član 109.

Statutom jedinice lokalne samouprave propisuju se organizacija, način rada i finansiranje mjesne zajednice.

Jedinica lokalne samouprave budžetom utvrđuje posebna sredstva za finansiranje mjesne zajednice.

Administrativne i stručne poslove za mjesne zajednice obavlja administrativna služba jedinice lokalne samouprave.

XI ZAPOSLENI U ADMINISTRATIVNOJ SLUŽBI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Radna mjesta

Član 110.

U administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave poslove obavljaju opštinski, odnosno gradski službenici (u daljem tekstu: službenici), tehnički i pomoćni radnici.

Član 111.

Službenicima u smislu ovog zakona smatraju se lica koja obavljaju sljedeće poslove:

1. Sekretar skupštine jedinice lokalne samouprave,
2. Načelnik odjeljenja,
3. Šef odsjeka,
4. Stručni savjetnik,
5. Samostalni stručni saradnik,
6. Viši stručni saradnik i
7. Stručni saradnik.

Član 112.

Šef odsjeka rukovodi odsjekom i odgovara za njegov rad.
Šef odsjeka za svoj rad odgovara načelniku odjeljenja.

Član 113.

Stručni savjetnik obavlja poslove za koje je potrebno posebno stručno znanje.

Stručni savjetnik o svom radu podnosi izvješaj načelniku odjeljenja.

Član 114.

Samostalni stručni saradnik obavlja najsloženije stručne poslove iz određene oblasti rada utvrđene pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Samostalni stručni saradnik o svom radu podnosi izvještaj neposrednom rukovodiocu.

Član 115.

Viši stručni saradnik obavlja složene stručne poslove iz određene oblasti rada utvrđene pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Viši stručni saradnik o svom radu podnosi izvještaj neposrednom rukovodiocu.

Član 116.

Stručni saradnik obavlja tehničke, administrativne i druge poslove utvrđene pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Član 117.

Zaposleni u administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave koji nemaju status službenika su lica raspoređena na tehničke, pomoćne i druge poslove.

2. Upražnjena radna mjesta i zapošljavanje

Član 118.

Da bi lice steklo svojstvo službenika mora ispunjavati opšte uslove:

1. da je državljanin Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine,
2. da je stariji od 18 godina,
3. da ima opštu zdravstvenu sposobnost i
4. da nije osuđivan za krivično djelo na безусловnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci ili za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova u administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave.

Pored opštih uslova, potrebno je da lice ispunjava i sljedeće posebne uslove:

1. odgovarajuća školska sprema,
2. položen stručni ispit za rad u administrativnoj službi,
3. odgovarajuće radno iskustvo i
4. da ispunjava druge uslove utvrđene zakonom, drugim propisima ili Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave.

Član 119.

Upraznjeno radno mjesto u administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave popunjava se putem javnog konkursa.

Prednost kod zapošljavanja imaju pripadnici drugih konstitutivnih naroda, ukoliko ispunjavaju uslove iz javnog konkursa, saglasno članu 3. ovog zakona.

Član 120.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, oglašava upražnjeno radno mjesto.

Oglas, odnosno javni konkurs, o upražnjenom radnom mjestu sadrži:

1. opis upražnjenog radnog mjesta i broj izvršilaca,
2. opšte uslove za prijem u radni odnos,

3. spisak potrebnih dokumenata, rok i mjesto njihovog podnošenja,
4. posebne akademske i profesionalne uslove za radno mjesto koje se popunjava i
5. druge propisane uslove.

Javni konkurs se objavljuje u sredstvima javnog informisanja sa rokom od 30 dana za prijavljivanje kandidata.

Član 121.

Prilikom sprovođenja postupka za prijem službenika, skupština jedinice lokalne samopurave, na prijedlog načelnika, odnosno gradonačelnika, imenuje posebne i nepristrasne komisije. Komisiju sačinjava najmanje pet članova, od kojih su najmanje dva člana službenici koji imaju profesionalno iskustvo, dok se tri člana imenuju sa liste stručnjaka koju utvrđuje skupština jedinice lokalne samouprave.

Sastav komisije iz stava 1. ovog člana, mora obezbijediti zastupljenost konstitutivnih naroda i grupa Ostalih, saglasno članu 3. stav 1. i 3. ovog zakona.

Postupak za prijem službenika podrazumijeva ulazni intervju sa kandidatom i kontrolu ispunjavanja uslova. Postupak za prijem službenika obavlja se u roku od 30 dana od isteka roka za prijavljivanje kandidata.

Član 122.

U sprovođenju postupka za izbor službenika komisija provjerava i utvrđuje redosljed kandidata na osnovu stručnih sposobnosti.

Odluku o izboru kandidata donosi načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, na osnovu utvrđenog redosljeda iz stava 1. ovog člana i poštovanja nacionalne zastupljenosti.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, objavljuje rezultate javnog konkursa i pismeno obavještava sve kandidate.

Član 123.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, može odrediti da kandidat, prije prijema u administrativnu službu jedinice lokalne samouprave na neodređeno vrijeme, provede određeno vrijeme na probnom radu.

Probni rad može trajati od 30 do 60 dana i određuje se zavisno od vrste i složenosti poslova na radnom mjestu.

Prilikom prijema na probni rad kandidat se upoznaje sa sadržajem poslova i zadataka radnog mjesta, kao i načinom praćenja i ocjenjivanja rezultata njegovog rada.

Ukoliko je ocjena rada kandidata:

- a) zadovoljavajuća, načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, potvrđuje prijem službenika;
- b) nezadovoljavajuća, načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, razrješava dužnosti službenika.

Razriješeni službenik ima pravo da traži od načelnika opštine, odnosno gradonačelnika, preispitivanje odluke o svom razrješenju.

Član 124.

Kandidat koji se prima u administrativnu službu jedinice lokalne samouprave u svojstvu pripravnika dužan je da istekom određenog vremena položi stručni ili ispit za rad u administrativnoj službi.

Neposredni rukovodilac administrativne službe jedinice lokalne samouprave dužan je da pripravnika upozna sa sadržinom programa i načinom praćenja njegovog osposobljavanja.

Pripravnički staž za lica sa završenom srednjom stručnom spremom traje šest mjeseci, za lica sa završenom višom stručnom spremom devet mjeseci, a visokom stručnom spremom godinu dana.

Program stručnog osposobljavanja i načina polaganja ispita pripravnika donosi načelnik opštine, odnosno gradonačelnik.

3. Ocjena rada i napredovanje

Član 125.

Ocjenu rada službenika vrši neposredno nadređeni rukovodilac kroz nadzor, vrednovanje rada i uspješnosti vršenja poslova u okviru njegovog radnog mjesta za vrijeme trajanja službe, a na osnovu pravilnika o ocjenjivanju.

Ukoliko su dvije uzastopne ocjene rada negativne, načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, donosi rješenje za razrješenje službenika.

Službenik može protiv rješenja iz stava 2. ovog člana podnijeti žalbu Odboru za žalbe (u daljem tekstu: Odbor). Odluka Odbora je konačna.

Član 126.

Napredovanje u administrativnoj službi vrši se na osnovu pozitivne ocjene o radu.

Prijedlog za napredovanje službenika daje rukovodilac koji rukovodi organizacionim dijelom administrativne službe u kojoj je službenik zaposlen.

4. Raspoređivanje službenika

Član 127.

Raspoređivanje službenika na radna mjesta u administrativnoj službi vrši načelnik opštine, odnosno gradonačelnik.

Službenik može biti privremeno raspoređen na drugo radno mjesto, bez njegove saglasnosti u skladu sa stručnom spremom službenika zbog povećanog obima poslova i iz drugih razloga utvrđenih Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

5. Višak službenika

Član 128.

Ako je u administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave došlo do smanjenja poslova ili ukidanja radnih mjesta službenici se raspoređuju na radna mjesta koja odgovaraju njihovoj stručnoj spremi.

Odluku o raspoređivanju službenika iz stava 1. ovog člana donosi načelnik opštine, odnosno gradonačelnik.

Ukoliko službenik ne prihvati radno mjesto na koje je raspoređen, u skladu sa stavom 1. i 2. ovog člana, prestaje mu radni odnos.

Ukoliko se službenik ne može rasporediti, u skladu sa stavom 1. i 2. ovog člana, načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, donosi rješenje kojim se utvrđuje da mu je prestao radni odnos uz obavezu isplate otpremnine u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

6. Radno vrijeme, odmori i odsustva

Član 129.

Puno radno vrijeme službenika iznosi 40 časova sedmično, raspoređenih na pet radnih dana, izuzev subote i nedjelje.

Skraćeno radno vrijeme službenika određuje se u skladu sa zakonom.

Prekovremeni rad službenika može uvesti načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, u slučajevima neplaniranog povećanja obima posla, u prilikama prouzrokovanim višom silom i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

Prekovremeni rad može trajati najviše 10 časova sedmično, odnosno 150 časova u toku jedne kalendarske godine.

Član 130.

Službenik koji radi s punim radnim vremenom ima pravo na odmor u toku radnog vremena u trajanju od 30 minuta. Raspored korištenja ovog odmora utvrđuje načelnik opštine, odnosno gradonačelnik.

Član 131.

Službenik ima pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje 24 časa neprekidno.

Član 132.

Službenik koji ima najmanje šest mjeseci neprekidnog radnog staža ima pravo na godišnji odmor u trajanju od najmanje 18 radnih dana.

Godišnji odmor iz stava 1. ovog člana uvećava se za jedan dan za svake tri navršene godine radnog staža, s tim da ukupan godišnji odmor ne može iznositi više od 30 radnih dana.

Član 133.

Službenik koji nije navršio šest mjeseci neprekidnog radnog staža ima pravo na godišnji odmor u trajanju od jednog radnog dana za svaki mjesec rada.

Član 134.

Godišnji odmor, po pravilu, koristi se neprekidno.

Godišnji odmor može se izuzetno koristiti u dijelovima, u skladu sa mogućnostima i potrebama administrativne službe, s tim što jedan dio godišnjeg odmora mora iznositi neprekidno najmanje 12 dana.

Plan korištenja godišnjih odmora donosi načelnik opštine.

Član 135.

Kod ostvarivanja prava na godišnji odmor i drugih prava čije ostvarivanje zavisi od neprekidnog rada, sva odsustvovanja s rada za koja je službenik ostvario naknadu plate, neće se smatrati prekidom u radu.

Član 136.

Službenik ima pravo na plaćeno odsustvo u toku jedne kalendarske godine u sljedećim slučajevima:

1. sklapanja braka - pet radnih dana,
2. smrti člana uže porodice - pet radnih dana,
3. smrti člana šire porodice - dva radna dana,
4. teže bolesti člana porodice - jedan radni dan,
5. preseljenja u drugi stan - dva radna dana,
6. rođenja djeteta - pet radnih dana,
7. obilježavanja dana svog vjerskog praznika - dva radna dana i
8. polaganja stručnog ispita - dva radna dana.

Plaćeno odsustvo iz stava 1. ovog člana ne može biti duže od šest radnih dana u toku kalendarske godine.

Načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, može na zahtjev službenika, u opravdanim slučajevima, odobriti plaćeno odsustvo i duže od šest dana u toku kalendarske godine.

Član 137.

Službenik ima pravo na neplaćeno odsustvo radi:

1. obavljanja neodložnih ličnih i porodičnih poslova, koje je dužan obrazložiti u svom zahtjevu,
2. pripremanja i polaganja ispita na fakultetu, drugoj obrazovnoj, naučnoobrazovnoj ili naučnoistraživačkoj ustanovi,
3. posjete članu uže porodice koji živi u inostranstvu,
4. stručnog ili naučnog usavršavanja u inostranstvu i
5. njege teško oboljelog člana uže porodice.

Neplaćeno odsustvo može iznositi do tri mjeseca, osim u slučajevima stručnog i naučnog usavršavanja u inostranstvu, koje može trajati do jedne godine.

Troškove penzijskog i invalidskog osiguranja snosi korisnik neplaćenog odsustva.

Za vrijeme neplaćenog odsustva prava i obaveze službenika po osnovu rada miruju.

7. Odgovornost službenika

Član 138.

Zbog neizvršavanja zadataka i poslova utvrđenih ovim zakonom i drugim propisima, službenik odgovara materijalno i disciplinski.

Krivična, odnosno prekršajna odgovornost ne isključuje disciplinsko kažnjavanje za isto djelo koje je bilo predmet krivičnog, odnosno prekršajnog postupka, bez obzira na to da li je službenik oslobođen krivične, odnosno prekršajne odgovornosti.

7.1 Materijalna odgovornost

Član 139.

Službenik je odgovoran za štetu koju je na radu ili u vezi s radom, namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokovao jedinici lokalne samouprave.

Postojanje štete, njenu visinu, okolnosti pod kojima je nastala, učinioca štete i način njene naknade utvrđuje posebna komisija koju obrazuje načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, u skladu sa pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti iz člana 165. ovog zakona.

7.2 Disciplinska odgovornost

Član 140.

Službenik je disciplinski odgovoran za povrede radnih dužnosti.

Član 141.

Povrede radnih dužnosti su:

1. neizvršavanje ili nesavjesno, odnosno neblagovremeno izvršavanje radnih dužnosti,
2. izražavanje ili zastupanje političkih opredjeljenja u izvršavanju zadataka i poslova u administrativnoj službi,
3. nedostojno, uvredljivo ili na drugi način neprimjereno ponašanje prema strankama,
4. odbijanje davanja podataka,
5. zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje ovlašćenja,
6. nezakonito raspolaganje materijalnim sredstvima,
7. radnje koje ometaju stranke u ostvarivanju njihovih prava i interesa,
8. odbijanje poslova radnog mjesta na koje je raspoređen ili odbijanje naloga neposrednog rukovodioca,
9. neopravdano izostajanje sa posla pet radnih dana u toku šest mjeseci ili neopravdano izostajanje s posla tri dana uzastopno i
10. dolazak na rad u pijanom stanju ili uživanje alkohola ili drugih opojnih sredstava.

Član 142.

Za povrede radne dužnosti iz člana 141. mogu se izreći disciplinske mjere:

1. obustavljanje isplate plate u iznosu do 35% za period od najviše tri mjeseca i
2. prestanak rada.

Član 143.

Službenici mogu dati inicijativu za pokretanje disciplinskog postupka, koja mora biti obrazložena.

Disciplinski postupak protiv službenika pokreće načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, neposredno ili na inicijativu iz stava 1. ovog člana.

Disciplinski postupak protiv službenika vodi disciplinska komisija.

Disciplinsku komisiju imenuje načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, iz reda službenika. Komisija broji od tri do pet članova, s tim što načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, i načelnici odjeljenja ne mogu biti članovi komisije.

Član 144.

Disciplinske mjere izriče načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, uzimajući u obzir mjesto, vrijeme, način i posljedice koje proizlaze iz učinjene povrede.

Član 145.

Bliže odredbe o pokretanju, vođenju, zastarjelosti postupka za utvrđivanje povrede radnih dužnosti i druga pitanja od značaja za zaštitu radne discipline, uređuju se Pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti iz člana 164. ovog zakona.

7.3 Plate službenika

Član 146.

Službenik ima pravo na platu koja odgovara njegovom radnom mjestu, složenosti poslova koje obavlja, vremenu provedenom

na radu i rezultatima rada, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

7.4 Prestanak rada

Član 147.

Službeniku prestaje rad u sljedećim slučajevima:

1. dobrovoljnog istupanja iz administrativne službe,
2. ispunjavanja zakonom propisanih uslova za penzionisanje,
3. nezadovoljavajućeg probnog rada,
4. nezadovoljavajuće ocjene stručnog ispita iz člana 124.,
5. dvije uzastopne negativne ocjene rada,
6. ako službenik bude osuđen na безусловnu kaznu zatvora ili na mjeru bezbjednosti, vaspitnu ili zaštitnu mjeru u trajanju dužem od 6 mjeseci - sa danom početka izvršenja kazne, odnosno mjere, ako zbog izvršenja mjere službenik mora odsustvovati s rada, i
7. izrečene disciplinske mjere prestanka rada u administrativnoj službi.

Službenika razrješava načelnik opštine, odnosno gradonačelnik. Ukoliko je službenik nezadovoljan ovom odlukom može podnijeti žalbu Odboru za žalbe.

8. Odbor za žalbe

Član 148.

Ministarstvo osniva Odbor za žalbe, koji se sastoji od tri člana.

Odbor, u skladu sa zakonom i drugim propisima, razmatra žalbe službenika protiv odluka i drugih akata organa jedinice lokalne samouprave.

Odluke Odbora dostavljaju se podnosiocu žalbe u roku od osam dana od dana donošenja.

Odluke Odbora su konačne a mogu se preispitivati od strane nadležnog suda.

Odbor donosi poslovnik kojim uređuje pravila i postupak odlučivanja po žalbi.

Članovi Odbora su nezavisni i nepristrasni u svom radu.

Odbor ima predsjednika koji se bira na konstitutivnoj sjednici Odbora na prijedlog ministra uprave i lokalne samouprave.

Članove Odbora, na osnovu javne konkurencije i konsultacija sa Savezom opština i gradova Republike Srpske, imenuje Ministarstvo iz reda istaknutih stručnih radnika, na rok od četiri godine sa mogućnošću ponovnog izbora.

9. Prava i dužnosti službenika

Član 149.

Službenik ima pravo:

1. na stalno zaposlenje do ispunjenja uslova za penziju, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno,
2. na odsustvo utvrđeno zakonom i nastavak rada na istom ili sličnom radnom mjestu po isteku odsustva,
3. na naknadu u skladu sa službenim dužnostima i rezultatima rada, na način utvrđen ovim zakonom,
4. na pomoć u stručnom obrazovanju i profesionalnom usavršavanju;
5. na zaštitu svog fizičkog i moralnog integriteta, tokom obavljanja svojih službenih dužnosti,
6. na korektan odnos nadređenih prema njemu, uz poštovanje njegovog moralnog integriteta i ljudskog dostojanstva,
7. službenik ima pravo i na pošten i pravedan tretman u kadrovskoj politici, bez obzira na njegova politička opredjeljenja, nacionalnu pripadnost, prebivalište, starosnu dob, invalidnost, pol i vjersku pripadnost,
8. na osnivanje ili učlanjenje u sindikat ili profesionalno udruženje, u skladu sa zakonima,
9. na štrajk u skladu sa zakonom i
10. druga prava određena zakonom, kolektivnim ugovorom i opštim aktom.

Član 150.

Službenik je dužan da:

1. primjenjuje i izvršava odredbe Ustava, zakona, statuta jedinice lokalne samouprave i drugih propisa;
2. izvršava poslove i radne zadatke predviđene pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
3. izvršava naloge načelnika opštine, odnosno gradonačelnika i neposrednog rukovodioca, a po nalogima koje smatra nezakonitim postupa na sljedeći način:
 - ukazaće izdavaocu naloga na njegovu nezakonitost,
 - ako izdavalac naloga ponovi nalog, službenik će zatražiti pismeni nalog u kojem se navodi identitet izdavaoca naloga i precizan sadržaj naloga,
 - ako je nalog potvrđen, službenik je dužan da ga izvrši, osim ako nalog predstavlja krivično djelo, u kom slučaju će odbiti izvršenje naloga i slučaj prijaviti nadležnom organu;
4. čuva ugled administrativne službe;
5. djeluje bez predrasuda i da je politički nepristrasan, pri čemu naročito:
 - izbjegava aktivnosti, odnosno propuste u vršenju svoje profesionalne dužnosti, koji su u suprotnosti ili su nespojive sa dužnostima utvrđenim ovim zakonom i uzdržava se od javnog izražavanja svojih političkih ubjeđenja,
 - ne traži i ne prihvata za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, povlasticu, naknadu u novcu, uslugama i slično, osim onih koje su dozvoljene ovim zakonom;
6. u svom radu i odlučivanju vodi računa o javnom interesu, a naročito:
 - pruža pomoć u ostvarivanju javnog interesa,
 - daje zainteresovanim strankama, javnim institucijama i javnosti uopšte informacije iz oblasti poslova koje obavlja, u skladu sa zakonom;
7. ispunjava i druge dužnosti utvrđene ovim zakonom.

10. Nespojivost

Član 151.

Službenik ne može obavljati dužnost ili biti na položaju koji je u suprotnosti sa njegovim službenim dužnostima.

Službenik ne može biti član upravnih i drugih odbora i organa političkih stranaka, odbornik u skupštini jedinice lokalne samouprave, niti u obavljanju svojih poslova može ispoljavati privrženost političkim strankama.

Službenik se ne može baviti samostalnom djelatnošću, niti biti vlasnik privatnog ili nekog drugog preduzeća.

Službenik je dužan da prilikom svog prijema na rad predoči sve podatke o imovnom stanju, kao i informacije o djelatnostima i funkcijama članova uže porodice.

11. Ostvarivanje i zaštita prava službenika

Član 152.

Radi ostvarivanja svojih prava službenici se pismeno obraćaju načelniku opštine, odnosno gradonačelniku.

Protiv rješenja ili drugog pojedinačnog akta kojim je odlučeno o njegovim pravima ili obavezama, službenik ima pravo da podnese prigovor.

Prigovor se podnosi načelniku opštine, odnosno gradonačelniku, u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja ili drugog pojedinačnog akta, koji je dužan da o njemu odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora.

U postupku odlučivanja o podnesenom prigovoru, načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, preispituje svoju odluku i može je izmijeniti, ukinuti ili poništiti.

Službenik može protiv odluke iz stava 3. ovog člana podnijeti žalbu Odboru za žalbe, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke ili isteka roka za njeno donošenje.

Odbor za žalbe je dužan odlučiti po žalbi u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe.

Ako je službenik nezadovoljan odlukom Odbora, ili Odbor nije odlučio u roku iz stava 6. ovog člana, službenik može podnijeti tužbu nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke iz stava 5. ovog člana.

Član 153.

Radi zaštite svojih prava, službenik se može obratiti i upravnom inspektoru.

Ako upravni inspektor nađe da je povrijeđeno pravo službenika, o tome će obavijestiti načelnika opštine, odnosno gradonačelnika, i preduzeti druge mjere utvrđene zakonom.

12. Finansiranje

Član 154.

Sredstva za finansiranje administrativne službe čine:

- 1) sredstva za isplatu zarada službenika,
- 2) sredstva za materijalne troškove,
- 3) sredstva za posebne namjene,
- 4) sredstva za nabavku i održavanje opreme i
- 5) sredstva za regresiranje godišnjih odmora i druge posebne naknade i solidarne pomoći (u daljem tekstu: posebne naknade).

Sredstva iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Član 155.

Administrativna služba može ostvariti određene prihode svojom djelatnošću, pod uslovima utvrđenim zakonom.

Član 156.

Pri utvrđivanju visine sredstava za finansiranje poslova administrativne službe polazi se, u prvom redu, od potrebe obezbjeđivanja potpunog i efikasnog vršenja tih poslova, njihove prirode, obima i od drugih uslova utvrđenih posebnim zakonom.

Član 157.

Sredstva za isplatu zarada službenicima obezbjeđuju se za:

- 1) plate službenika;
- 2) naknade neraspoređenim službenicima i
- 3) naknade službenicima i drugim zaposlenim za čijim je radom prestala potreba.

Obezbjeđivanje sredstava za plate i utvrđivanje visine plata zaposlenih u administrativnoj službi vrši se na osnovu zakona i kolektivnog ugovora.

Član 158.

Sredstva za materijalne troškove obezbjeđuju se za:

- 1) troškove nabavke potrošnog materijala i sitnog inventara, ogreva, osvjetljenja, zakupa i održavanja poslovnih prostora, poštansko-telegrafskih usluga,
- 2) troškove nabavke stručnih publikacija, literature i štampanja materijala,
- 3) troškove osiguranja i održavanja sredstava opreme,
- 4) putne i druge troškove koji ne predstavljaju lična primanja, a koji se administrativnoj službi priznaju u materijalne troškove i
- 5) druge troškove potrebne za vršenje poslova administrativne službe, koji prema namjeni spadaju u materijalne troškove.

Član 159.

Sredstva za posebne namjene obezbjeđuju se za:

- 1) određene potrebe u vezi sa radom administrativne službe (naknade svjedocima, vještacima, tumačima, troškove postupka i sl.),
- 2) otpremnine zaposlenih kojima prestaje radni odnos zbog odlaska u penziju,
- 3) stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih,
- 4) sredstva za modernizaciju administrativne službe,
- 5) naknade po ugovoru sa naučnoistraživačkim i drugim organizacijama i
- 6) ostale namjene utvrđene zakonom i drugim propisima.

Član 160.

Sredstva opreme čine inventar i druge potrebne stvari koje administrativnoj službi služe za vršenje njenih poslova, a čiji je vijek trajanja, pod normalnim uslovima korištenja duži od jedne godine, ako zakonom nije drugačije određeno.

Sredstva opreme čine i novčana sredstva namijenjena za nabavku opreme.

Član 161.

Za zakonito korištenje sredstava za zarade zaposlenih, materijalne troškove, posebne naknade, nabavku i održavanje opreme i sredstava za posebne namjene, odgovoran je načelnik opštine, odnosno gradonačelnik.

Naloge i druge akte za isplatu i korištenje sredstava iz stava 1. ovog člana potpisuje načelnik opštine, odnosno gradonačelnik, ili lice koje on ovlasti.

XII KAZNENE ODREDBE

Član 162.

Novčanom kaznom od 300 do 1.000 KM kazniće se za prekršaj odgovorno lice:

1. ako onemogućí vršenje administrativnog i inspekcijuskog nadzora, (član 89.)
2. ako ne donese pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (član 43).

XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 163.

Vlada Republike Srpske dužna je u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti akte određene odredbama ovog zakona.

Član 164.

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave dužno je u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, osnovati Odbor za žalbe i donijeti standarde obuke i stručnog usavršavanja službenika.

Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje Saveza opština i gradova Republike Srpske, dužno je u roku iz stava 1. ovog člana donijeti:

- kodeks ponašanja službenika,
- program polaganja stručnog ispita za rad u administrativnoj službi,
- pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti i
- pravila o ocjeni rada službenika.

Član 165.

Skupština jedinice lokalne samouprave dužna je da, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, usaglasí statut jedinice lokalne samouprave sa odredbama ovog zakona.

Član 166.

Jedinica lokalne samouprave će primjeniti odredbe člana 3. ovog zakona u odnosu na funkcionere organa jedinice lokalne

samouprave u postupku konstituisanja organa jedinice lokalne samouprave poslije izbora 2004. godine.

U roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona izvršiće se primjena člana 3. ovog zakona u administrativnoj službi jedinice lokalne samouprave.

Član 167.

Zakoni i drugi propisi Republike i jedinica lokalne samouprave će se uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana, od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 168.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 35/99, 20/01 i 51/01), i propisi doneseni na osnovu ovog zakona i odredbe članova 54. do 62. Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 34/02 i 35/03).

Član 169.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće se Zakon o statusu funkcionera jedinice lokalne samouprave.

Do usvajanja zakona iz stava 1. ovog člana, status funkcionera jedinice lokalne samouprave regulisaće se odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave.

Član 170.

Načelnik će izvršiti reviziju svih rješenja i utvrditi status službenika i drugih zaposlenih u administrativnoj službi, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

forum građana tuzle

Licima koja ne ispunjavaju uslove utvrđene zakonom i propisima jedinice lokalne samouprave, prestaje radni odnos, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Član 171.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a primjenjuje se od 01.01.2005. godine.

Broj: 01- 837 /04

Datum: 11. novembar 2004. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE
Dušan Stojičić

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
U REPUBLICI SRPSKOJ**

Službeni glasnik: 42/05

Datum: 05/04/2005

Član 1.

U Zakonu o lokalnoj samoupravi (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 101/04) član 118. stav 2. tačka 2. dopunjava se i glasi:

“2. položen stručni ispit za rad u administrativnoj službi. Lice koje je u drugim organima i organizacijama radilo, a nema položen stručni ispit, može se primiti na rad, ako se obaveže da položi stručni ispit u roku od šest mjeseci od dana zaposlenja. Ukoliko ne položi stručni ispit u roku od šest mjeseci, prestaje mu radni odnos”.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 01-207/05

Datum: 05. april 2005. godine

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
U REPUBLICI SRPSKOJ**

Službeni glasnik: 118/05

Datum: 28/12/2005

Član 1.

U članu 12. stav 1. tačka a) Zakona o lokalnoj samoupravi (ž' Službeni glasnik Republike Srpske", broj 101/04 i 42/05) iza alineje 11. dodaje se alineja 12. koja glasi:

“Poslove evidencije o licima koja su regulisala vojnu obavezu”.
Dosadašnja alineja 12. postaje alineja 13.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u ž' Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 01-828/05

Datum: 28. decembar 2005. godine